

Torslandavikens fåglar 2011

Stig Fredriksson

De är bland de första när isen släpper,
här två par med hanar i spel vilket gav resultat;
minst ett par häckade, kull med 7 blev 5 ungar,
närmare 700 översomrade i början augusti
- den allmännaste av änder i *Viken*.

Knipor 23/3 2011

Fåglar i Torslandaviken 2011

Tredje årsrapporten från Torslandaviken, grundad på Svalan. Göteborgsskådarnas viktigaste fågelokal, trots alla möjliga fysiska hinder i form av förbudsskyltar, grindar och stoppklossar. Några kortfattade reflexioner efter fullbordat värv.

1. Mycket flit i skiftande väder med efterföljande tidsödande rapportering ligger till grund, det är imponerande och utomordentligt trevligt.
2. En del uppgifter saknas, sedda ungfåglar (en 1K sädesärta!), varning, bo (inte ett enda kråk-/skatbo?), ungpullar. Bristande rapportering? Ej sett? Lite mer systematik tack, så får vi veta mer om denna klenod.
3. Exakt lokalangivelse är i många fall önskvärd, det enda användbara. Ofta får jag bortse från alltför luddiga uppgifter, vilket grämer mig. Försök se det från andra sidan; går denna uppgift att använda?
4. Skriv hellre för mycket än för lite. Kommentarer, i 24,8% av rapporter. När så är nödvändigt; ovanlig obs, varning, sång, predation, födosök.
5. Men vem är jag att klaga? Du gör detta helt ideellt och bidrar till att öka kunskapen, i all sin enkelhet. Gör så gott du kan och har tid med. Bra att du svarar, det gör inte alla. Fortsätter med det så kommer kanske en rapport 2012 också.
6. Jag vet inte om någon mer än jag använder denna rapport. Mig ger den i vart fall bakgrund och visst perspektiv på skådandet. Meddela gärna om du har nytta av den och/eller saknar något.
7. Detta pdf-dokument går att ladda ner på telefonens hemskärm eller i bokprogram för utebruk. Ett slags Torslanda-app för ständigt bruk.
8. Hittar du fel eller vill uttrycka något går det bra.

9. *Belåtna hälsningar*
Majorna 22/2 2012
Stig Fredriksson

www.naturstig.se
naturstig@comhem.se

Fågelskådare

Torslandaviken 2011

Många besöker *Viken* och svarar vilket har möjliggjort denna sammanställning. Uppgifter från följande 109 svalare har använts för artgenomgångarna, medan samtliga observationer från alla 152 svalare ingår i dygnsstatistiken.

AH	Andreas Hagström	FS	Fredrik Spak	MR	Mats Raneström
AHÖ	Allan Högberg	GA	Gunilla Alvegren	MRA	Magnus Rahm
AJ	Anders Johansson	GG	Göran Gustavsson	MT	Mathias Theander
AL	Arvid Landgren	GS	Göran Sahlin	MU	Magnus Unger
AO	Anders Olsson	HB	Hans Börjesson	NA	Niklas Aronsson
AR	Anders Ring	HH	Hans-Erik Hermansson	NAB	Nils Abrahamsson
AW	Annika Wetterberg	HL	Hampus Lybeck	NG	Nils Gabrielsson
BA	Bengt Adamsson	HT	Håkan Thorstensson	OB	Ola Bäckman
BB	Bo Brinkhoff	IB	Ingegerd Bratt	OW	Ola Wennberg
BH	Bengt Hulander	IL	Ingemar Larsson	PB	Per Björkman
BHA	Bengt Hallberg	IS	Ingvor Svensson	PBE	Peter Berg
BK	Birger Kaiser	IV	Ivar Ivarsson	PBO	Per Boström?
BL	Björn Larsson	JE	Johan Ennerfelt	PEH	Per-Erik Hagström
BLD	Bengt Landahl	JH	Jan Hellström	PH	Peter Hamren
BLI	Berndt Lindberg	JHA	Jeanette Hagström	PK	Peter Keil
BN	Bertil Nilsson	JK	Jan Krantz	PL	Per Lundgren
BO	Bert Olsson	JM	Jan Mogol	PS	Peter Strandvik
BR	Benga Ragnewall	JN	Jan-Åke Noresson	RE	Robert Ennerfelt
BS	Britta Svensson	JO	Jan Ohlin	RES	Roger Eskilsson
BSJ	Björn Sjöstrand	JOH	Jan Olof Hammarlund	RL	Rune Lundell
BÅS	Bengt-Åke Svensson	JS	Johan Svedholm	RN	Rolf Niord
CF	Christer Fält	JSC	Johan Södercrantz	RNY	Roy Nyback
CG	Camilla Grahn	KJ	Karl-Olof Johansson	SF	Stig Fredriksson
CP	Conny Palm	KS	Karin Sjöstrand	SK	Stefan Kyrklund
CWE	Christer Welander	LA	Leif Andersson	SKL	Silke Klick
DB	Douglas Bratt	LB	Lennart Bogren	SL	Staffan Larsson
DG	Daniel Gustafsson	LN	Lars Erik Norbäck	SS	Stefan Svanberg
DH	David Hammarberg	LR	Lars Eric Rahm	SSU	Stephan Sundström
DK	David Klingberg	ME	Mats Eriksson	TJ	Thomas Johansson
DL	David Lundgren	MF	Mikael Forsman	TK	Thomas Karlsson
DLU	Dan Lundberg	MK	Marinko Karabatic	TW	Tina Widen
DN	Disa Nyberg	ML	Markus Lagerqvist	US	Ulf Sjögren
EA	Eva Arvidsson	MM	Mikael Molin	UU	Uno Unger
EE	Eva Elisson	MN	Michael Norman	VA	Victor Bergh Alvergren
EF	Evamaria Ferm	MO	Martin Oomen	VB	Viktor Börjesson
EO	Elvor Ohlin	MP	Magnus Persson		
FK	Fredrik Klingberg	MPZ	Mattias Potzgai		

Ortnamnkarta över Torslandaviken

Med alla 33 dellokaler i Svalan angivna. Använd gärna dessa istället för det mer obestämda ordet Torslandaviken. Eftersom Torslandaviken befinner sig i landskapen Västergötland och Bohuslän har gränsen markerats med en röd linje för de dellokaler där det kan vara av vikt att hålla reda på landskapet med tanke på rådande landskapslistor. Hållplatser visas, vstrafrik.se ger mer detaljer. Buss till Gamla flygplatsen måste beställas en timme innan. Vanliga obsplatser: 1-6. Möjliga p-platser visas. Reservation för bommarnas öppethållandetider, de kan ändras.

Statistik 2011

Svalare 152
Rapporter 8681
Arter 189
Obsdagar 262
Endagsarter 24
Förstagångsarter 3

Svalade dagar/art 2011 (jfr 2010)

Vigg	137	-26
Knölsvan	127	48
Gråhäger	117	-36
Skäggdopping	112	-28
Knipa	105	-6
Gräsand	100	-15
Sävspurv	100	-3
Kricka	97	+2
Sothöna	94	+20
Sångsvan	93	+23
Tofsvipa	93	+19
Tornfalk	93	-10
Brunand	90	+26
Ängspiplärka	88	+14
Sånglärka	86	-10

Rapportdagar/mån 2011

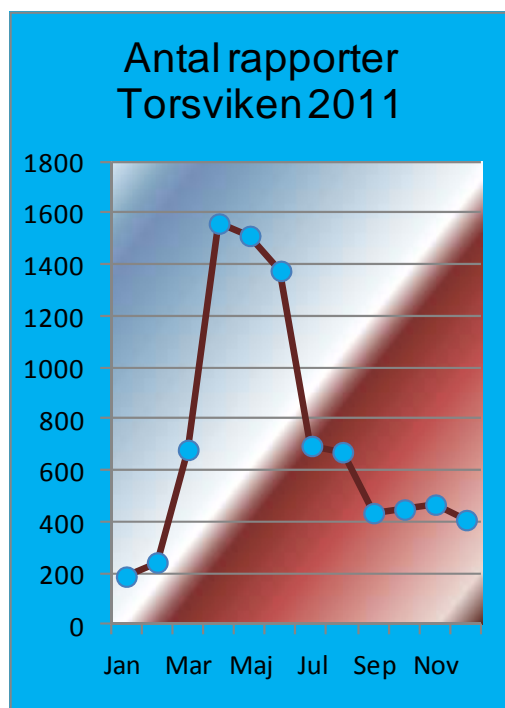
Januari	20
Februari	19
Mars	21
April	29
Maj	28
Juni	26
Juli	21
Augusti	23
September	11
Oktober	20
November	19
December	25
Summa	262

Rapporter från dellokaler 2011

Torslandaviken (24,4%)	2118
Karholmsdamm Boh	1000
Vadarstrand	709
Södskärsdamm	640
Karholmsdamm Vg	548
Mudderdamm Vg	443
Gamla flygfält	432
Vadskärsudden	395
Syrhåladammen	319
Mudder Boh	291

Lokalligan 2011 (jfr 2010)

Magnus Persson	165	oförändrad
Bo Brinkhoff	114	+1
Ola Wennberg	106	-1
Daniel Gustafsson	103	NY
Stig Fredriksson	100	oförändrad
Uno Unger	91	oförändrad
Bengt Adamsson	90	NY
Björn Larsson	81	NY
Jan Mogol	79	NY
Magnus Oomen	78	NY

Knölsvan (127)

2/1-31/12

2-7-14 / 17-15-17 / 12-11-7 / 6-11-8

Under isvintern låg knölsvanar och väntade i havet utanför, 15 ex 6/2 (DK) och 18 adulta 11/3 i en vak utanför muddret (BB). En tid senare 24/3 var de 34 och låg i Karholmsdammen (MP). Den 27/3 fanns här 67 adulta och 1 2K (MP). Bobygge sågs redan 1/4 i Södskärsdammen, ett par samt ensam fågel, hanen i paret jagade den ensamme.

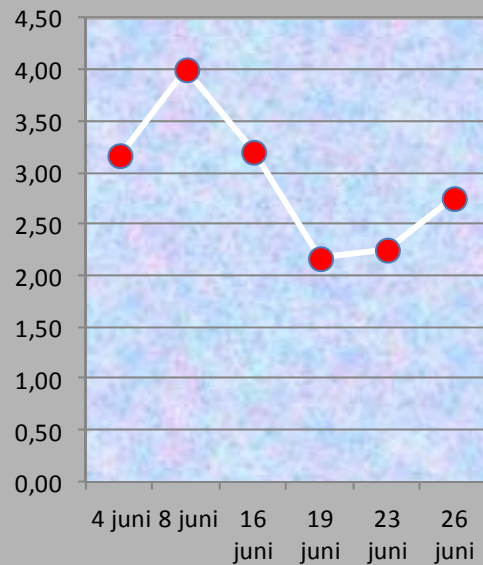
Bobyggnad ägde sedan rum i vass i NV. Byggde även i Syrhålakanalerna i vassen ca 200 meter N om vallen (SF). Den 17/4 fanns 81 ad + 3 juv, merparten låg O om Karholmen (UU). Den 27/4 pågick bobygge på västra sidan av Vadskärsudden och på Rågskär sågs 20 ex varav minst 5 ex låg som det tycktes på bo inne i vassen (SF).

Den 16/5 räknades 111 ex och minst 3 ruvande på Rågskär (SF). Första 5 pulli sågs 31/5 i NO Karholmsdammen, små som smådopping (SF), dagen efter 4 pulli Vadarstranden (MP). Den 4/6 rapporteras 6 kullar med 1,2,3,4,4,5 ungar (BB). Fortfarande 5/6 ruvar svan i Syrhålakanalerna och i Syrhåladammen (MP). Den 8/6 fanns fyra kullar utanför Karholmen med 3,3,4,6 ungar gräsandstora (SF). Ett par med 3 små ungar (krickstora) utanför Rörskär, hanen på annan eventuell hona, jagade ifatt henne och genomförde vad som såg ut som en regelrätt parning. Kullen gick senare iland på Sälebådarna. (SF).

Antalet svanar ökade sedan successivt, 12/6 räknades 170 ad fåglar (MRA, LR). Den 23/6 fanns 188 svanar (MP), 20/7 414 ad (MP) och 20/8 årets högsta antal 423 ex, räknade från utsiktspunkt höjden, östra Vadskärsudden (MP). Därefter minskade antalet snabbt och var en månad senare 16/9 nere på 46 ex (MP).

16/6 räknades 5 kullar nära Rågskär, 2+2+2+4+6 pulli (MP) och 19/6 låg i Karholmsdammen åtminstone 6 par med 1+2+2+1+3+4 ungar (MO). Den 23/6 ad med 2 pull i norra kilen, 2+2+2+3 söder om Rågskär (MP) och 26/6 4+3+2+2 pull vid Rågskär (MP). Sammanfattas ungpåproduktionen blir det mot slutet av juni i genomsnitt 2,5 ungar/kull. Antalet kullar var minst 6.

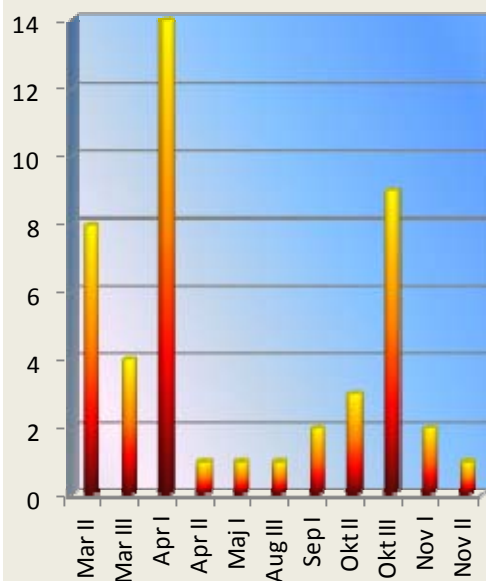
KNÖLSVAN PULL/KULL

Mindre sångsvan (2)

I Syrhåladammen låg 1 adult 26/10 (TW). Även kvar med 6 sångsvanar 27/10 (SF).

MINDRE SÅNGSVANDAGAR TORSVIKEN 1992-2011

Sångsvan (93)

10/1-31/12

11-5-15 / 5-1-9 / 8-5-2 / 8-13-11

Hela vintern höll sångsvan till i Syrhåladammen, Södskärsdammen och framför allt Syrhålakanalerna. Antalet adulta varierade mellan 2-7 ex, dessutom fanns 2 2K-fåglar, någon gång 3 ex, från 5/2 en 2K. I april var det ett par med en fjolårsunge, 2/5 (BB) fanns här 2 2K-fåglar. Sedan försvann svanarna, återkom 19/6 2 ex för sig själva i dammens södra kant, ena individen hade betydligt mer sletna bruna partier i dräkten men troligtvis var även den ljusare individen 2K (MO). En av vardera ad och 2K rapporteras hela juni in i juli. Med tiden kom fler a, 28/7 2 ad, 1/8 3 1K sångsvan.

Höstfågeln kom 15/10 10 ex (PEH, JHA), var på den nivån till 8/11 då 37 ad + 1 par med 3 juv fanns vid Rågsjär (UU). Den 21/11 rapporteras 50 ex samtliga låg i Karholmsdammen (MO). 5/12 fanns 5 ad + 3 juv, lyfte från K-dammen och sträckte söderut 16:20 (UU). Sydsträck av 16 ex passerade Mudderdammen 11/12 (BHA).

Sädgås (3)

lakttagen vid två tillfällen: 12/3 då 2 ex drog mot NO på låg höjd (MP) och 10/4 då 3 ex sträckte åt NV vid Småbåtshamnen (DG). Den 20/1 fanns 1 ex vid Golfbanan, flög bort. (JE, RE).

Tidigare har 10 fynd gjorts från 2003, fördelat 1-1-6 / 1-0-0 / 0-0-3 / 1-0-0

Spetsbergsgås (1)

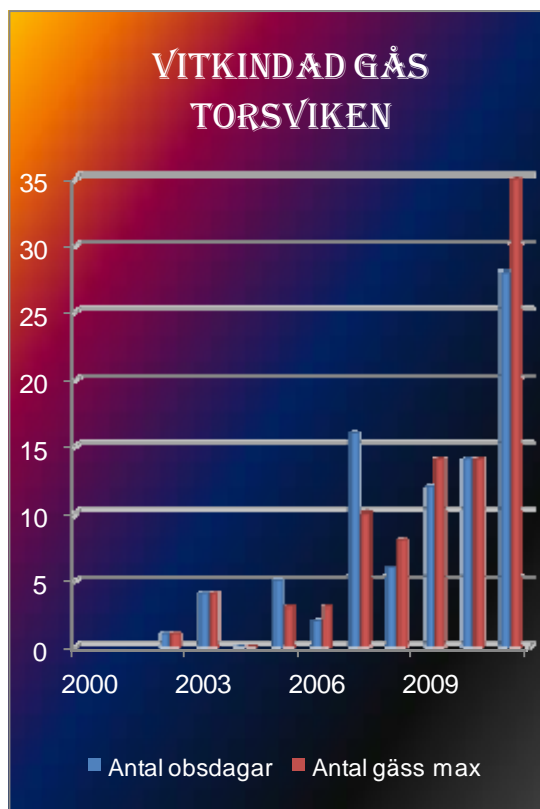
Den 23/12 flög 1 ex förbi Mudderdammen (DLU). Fynd 10 sedan 1997.

Grågås (50)

6/2-17/12

0-1-7 / 9-13-5 / 6-2-1 / 1-2-3

Fram till början på april sågs vanligen ett par i området, dessutom gjordes några sträckobservationer: 3 ex åt NO Gamla flygfältet (PH), 3 ex åt N över Karholmsdammen 25/3 (IS) och 9 ex förbi Ardalsberget 27/3 åt SV (UU). Vårens största samlade antal kom 29/4 med 10 ex vid Vadarstranden (MP). Häckning konstaterades 8/5 då par

med 3 små pull sågs vid Rågsjär (IB, DB), samma antal 14/5 (JE, RE) och troligen samma som svanar den 21/5 dock då bara 2 pull (MP).

Antalet i Karholmsdammen ökar något, 14 ex 7/7 (MP) och 21 ex Vadarstranden 20/7 (MP). Därefter enstaka kvar året ut. Sydsträckande flockar med 60 ex över Syrhåladammen 6/11 (IS), 9/11 hördes en flock på minst 20 ex passera ovan molnen (UU) och 11/12 16 ex (BHA).

Grågås X kanadagås (1+)

Hybrid sågs vid Vadsjärsudden 1/6 (JM).

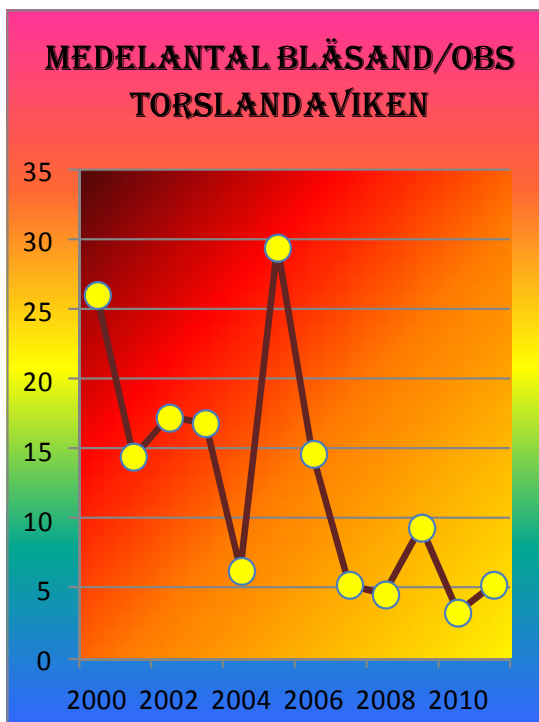
Vitkindad gås (28)

25/3-17/9

0-0-1 / 8-12-4 / 0-1-2 / 0-0-0

Vårens första var en flock på cirka 35 ex strävande åt NV 25/3, snabba vingslag, små, långt band som plötsligt ändrade sig till en kompakt boll, därefter flera böljande band ändrades ständigt! (SF). Den 10/4 kom 1 ex i en flock sädgäss åt NV (DG), 16/4 16 ex flög förbi Rågsjär (MP) och 17/4 9 ex åt SV (DG). Ytterligare två flockar sträckte förbi i maj, 10/5 8 ex åt N (FS) och 10 ex 22/5 (JS).

Ett par höll till i Viken under våren. Den 19/6

kom sex gamla fåglar simmande förbi med sex ungar i viken mellan Muddret och Hjärtholmen (SS). Ett par höststräckande flockar 30/8 23 ex (OW) och 200 ex 17/9 (GG). Arten har först från 2007 blivit allt vanligare som syns av diagram, en utveckling som kan förväntas fortsätta. I detta diagram har för tydlighetens skull 17/9 utesluti...

Kanadagås (82)

9/2-28/6

0-1-9 / 15-15-15 / 5-4-0 / 4-8-6

Den 9/2 låg 8 ex i viken utanför den stenskonade f.d. flygfältskanten. (UU), därefter dröjde den en månad tills nästa kom, 1-2 par till det 25/3 fanns 8 ex på isen och 2 ex på Rågskär (SF). På detta skär sågs också ruvande fågel 19/4 på skärets högre del samt dessutom på det lilla skäret nära Karholmen ca 150 m SV om Rågskär (UU).

Ruvning fortsatte 3/5 (UU) men 14/5 sågs 5 pulli vid Rågskär (JE, RE). Den 16/5 sågs fortfarande en ruvande och en kull med 7 små ungar (UU). Den 20/5 sågs par med 6 pulli vid Vadarstranden (PBJ), en kull med 6 p sågs även 4/6 (BB) och 10/6 (MP). Dessutom kull med 2p 4/6 (BB), 3 små pulli vid Rågskär 18/6 (PS). Den 19/6 svalas 2+5 pulli (MO) vilket tycks vara det slutgilti-

ga resultatet. Under tiden hade antalet kanadagäss i dammen ökat ordentligt. Till slutet av maj fanns här som mest 10-15 ex, därefter räknades 50 ex 4/6 (BB), 140 ex 110/6 (MP), 189 ex 19/6 (MO) och 280 ex 23/6 (MP).

Antalet höll sig ytterligare en sommarmånad runt 200 ex, från 1/8 endast några tiotal, max 60 ex 3/8 (BB). Inga septemberrapporter, enstaka i oktober, ökade sedan 133 ex 5/11 (LN) och 115 21/11 ca, mellan Rågskär och Sälébådarna (MO). Några sydgående flockar: 21 ex 6/11 (IS), 22 9/11 (UU), 26 27/11 (BR).

Gravand (52)

13/3-22/6

0-0-8 / 17-16-10 / 1-0-0 / 0-0-0

Ankomst 13/3 med ett förbiflygande par (ME), efter någon vecka sågs regelbundet 10-20 ex, 3/4 som mest 36 ex (MP) och 17/4 43 ex Karholmsdammen, räknat från utsiktspunkt obskullen, Gamla Flygfältet (MP). Antal minskade därefter raskt och istället sågs par som 27/4 vid Vadarstrand, Vadskärsudde och Södskärsdammen (PL).

Första kull sågs 4/6 med 2 ad och 1 pulli Karholmsdammen Boh (BB), dagen därpå 5/6 20 pulli i Syrhälakanalen (MP). Två kullar om 7+3 ungar sågs 16/6 i K-dammen Boh (BB) och ytterligare sågs kull vid Vadarstranden med 3 ex 18/6 (PL, AW), samma dag 4 små pulli vid Rågskär (PS). Kanske kan detta betyda minst 3 kullar dock svårt att säga eftersom ingen samlad inventering gjordes. Sista 3 ex sågs 26/7 (DG).

Bläsgäss (79)

3/4-11/12

0-0-0 / 4-13-17 / 9-12-10 / 5-8-1

Regelbundet förekommande med 115 rapporter första halvåret, 66 det andra, en av de vanligare änderna på lokalen. I genomsnitt har 4,6 ex rapporterats, med en enda avvikande förekomst: 50 ex den 20/4 i Karholmsdammens Bohusdel (SSU). Maxantal under resten av året var 25 ex 30/8 och 4/9 (OW), medelantal per obs 5,7 ex. Jämfört med de första åren efter sekelskiftet har antalet bläsgäss per rapport minskat från 15-30 ex till 3-5 ex.

Snatterand (56)

3/4-26/8

0-0-0 / 12-20-11 / 8-5-0 / 0-0-0

Först sedd 3/4 med ett par vid det lilla skäret SV om Rågskär (MP), och fram till 6/5 sågs ett par vid 36 ytterligare tillfällen. I de få rapporter som anger delokal dominerar Rågskär (5), Karholmsdammen Boh (7) och Vadarstranden (12). Den 3/5 sågs 2 par låg i viken vid norspetsen av Karholmen resp. på norra stranden av Rågskär (UU). Den 7/5 fanns här 7 ex; 5 vid Rågskär och två i par i Karh.d.-strand direkt V om Rågskär (MP).

Sedan sågs 1-2 ex till mitten av juni, bland annat ruggande hane 12/6 i den norra kilen (MP). Mot slutet av juni sågs lite större sällskap som setts även tidigare somrar, 10 ex i Karholmsdammen Boh 19/6 (AJ), 18 ex 28/6 i NV-delen Karholmsdammen (PL), 22 honfärgade i Norra kilen 7/7 (MP) och 11 ex 26/7 (OW)..

Kricka (97)

2/1-30/12

4-3-7 / 21-8-11 / 8-12-8 / 7-7-1

En hona höll till i Syrhålakanalen i januari, det hände inte så ofta förr och egentligen inte heller nu. Hane sedd en gång i januari 2004 och 2005, därefter 4 ex ett par vintermånader 2009. Hon sågs först i Syrhåladammen, senare i Syrhålakanalen. Annars dröjde det till i slutet på februari, 27/2 1 ex i Hästholmskanmalen (BS). Ökade till 9 ex 27/3 (JH), den 3/4 låg 5 hanar vid Rågskär och uppvaktade en hona (MP).

Medelrapport från april (45 obs) omfattar 6 ex, någon gång flera som 30 ex 16/4 (OW). Den 1/5 55 ex de flesta vid Vadarstranden (MP, OW), några dagar senare 26 ex 3/5 vid Vadarstranden och österut (UU). Sedan gick antalet snabbt ner men 1-2 par kvar hela sommaren. Den 22/7 sågs 9 honfärgade vid Vadarstranden (MP), den 1/8 fanns en orolig hona vid Syrhålakanalen (SF) - kan arten häcka här utan att upptäckas?

Ökar gradvis, 25 ex cirka utspridda 15/8 (MO), 33 ex 2/9 mitt ute i Karholmsdammen (MP). Från 4-5 i snitt i juli-augusti ökar de till 9 i sept. Resten av året sågs högst tiotalet krickor, ofta i Syrhåladammen.

Gräsand (100)

1/1-31/12

8-7-10 / 9-9-8 / 5-7-2 / 5-7-9

Syrhåladammen var det enda stället med gräsand i början, av naturliga skäl. Där finns 13/1 21 ex (MO). Sedan följde viss spridning till Kanalerna och Södskärsdammen, och först 9/2 sågs 2 par i Karholmsdammen, i vaken utanför den stenskonade f.d. flygfältskanten (UU). I Syrhålakanalen fanns 12/3 12 hane, 5 hona, vid Karholmen 8 hane, 5 hona (SF). På den nivån höll det sig hela våren, 10-20 ex.

En hona med bo i Mudderdammen stöttes 3/5, från ett bo med 9 ägg ute på den torrlagda dammen (UU). Antalet änder ökade nu, 20 hane, 2 hona och 10 pulli i Syrhåladammen 2/6 (SS), 5/6 fanns 47 ad + 7 + 14 pulli (SS). Den 19/6 fanns 19 årsungar i dammen (MO). Fler änder fanns i Syrhåladammen 155 ex 17/7 (BB), 120 ex 3/8 (BB) och 125 ex 16/10 (OW). Resten av året fanns några gånger 30 ex, i Syrhåladammen.

Stjärtand (6)

17/4-2/10

0-0-0 / 1-1-0 / 0-0-3 / 1-0-0

Vårens förstlingar var 3 ex 17/4, 1 par + 1 hane, låg på sydsidan av Rågskär (UU, MK). Ett par rastade 8/5 kort mitt i Karholmsdammen (DG, BLA). Ensam honfärgad fågel sågs sedan 4/9 (OW) och fortsatte att ses fram till 2/10 (BB).

Årta (7)

19/4-17/5

0-0-0 / 3-4-0 / 0-0-0 / 0-0-0

Den 19/4 låg ett par årtor i vasskanten på Rågskärs NV-sida (UU) och sågs fram till 1/5, mest vid Vadarstranden. 5-6/5 sågs en ensam hane vid Vadarstranden (SS, RN) och slutligen 17/5 en hane uppehöll sig i Karholmsdammen (CF, SS). Tidigare år på 2000-talet 1-5 dagar med årta, 75% av dagar i april och maj.

Skedand (20)

3/4-21/8

0-0-0 / 4-10-3 / 1-2-0 / 0-0-0

Denna vackra and sågs först 3/4 med 4 par vid Rågskär (MP) och även vid några tillfällen senare i månaden till 23/4, då 6 par sågs vid Gamla flygfältet. Den 1/5 rastade 9 par vid Vadarstranden och 4 par vid Rågskär (CF, OW, MP), en vecka senare fanns fortfarande 9 hanar och 3 honor kvar (OW). Därefter minskade antalet, 22/5 fanns här 4 hanar och 2 honor (SS) och därefter sågs en ensam hane som senast 23/6 (AR). Förutom en midsommarobs 26/7 (OW) sågs även en honfärgad fågel 15-21/8 (MO, JM).

De senaste tio åren har arten setts omkring 20 dagar/år med toppar i slutet av april och i mitten på september.

Brunand (90)

13/1-31/12

3-0-0 / 9-1-7 / 7-12-11 / 11-13-16

Vinterobservationer av par 13/1 (MO) samt ensam hane 15-24/1 (EF, BH, JH vilket inte är så vanligt). Vårfåglar kom 3/4 och var länge ensam hane eller ett par men ökade långsamt och var 4/6 3 hanar och en hona (BB). Den 28/6 ökade de plötsligt till 15 ex (OW), 17/7 var de 19 ex i Karholmsdammen Vg (BB), 15/8 26 ex i samma damms Bohusdels södra del mestadels hanar (MO) och 20/9 30 ex där (IS). Ökade i oktober till 81 ex 17/10 och fortsatte resten av månaden att vara på den nivån till en vecka in i november. Resten av året några tiotal, med max 5/12 ca 60 ex i en tät flock i Karholmsdammen. Som så ofta dominerade hanarna stort och de låg i dammens SV-del. (UU)

Vigg (137)

2/1-31/12

6-6-17 / 19-13-12 / 8-9-9 / 8-14-16

Under isperioden sågs viggjar främst utanför damm-området, 16 ex vid Östra Risholmen 23/1 (MP) och 28 ex i Risholmsviken 6/2 (LN). Höll ändå till i öppna partier i Syrhålskanalen 9/2 hane och 4 honfärgade (UU) och 2 hanar, 6 honor Hästholmskanalen i inflödesviken från Syrhålskanalen (UU). Den 12/3 fanns i Syrhålskanalen 5 hane, 4 hona 12/3 (SSU). Antal var länge som mest 15-20, tills inflöde kom i mitten av mars.

Den 18/3 låg 140 ex i Hästholmskanalen, cirka 110 ex längst i söder, av dessa kunde i en

flitigt dykande flock bestämmas 36 hanar, 28 honor. Dessutom 14 par längst i norr (SF). Den 25/3 hade de tagit sig in i Södskärsdammen, jämna par med 41 hanar, 39 honor (SF). Förändringar sker dock snabbt: mot kvällen var de 132 ex (AJ).

Karholmsdammen kom att användas, 69 ex 5/4 34 ex i södra delen samt 35 ex N om Rågskär (MO). Antal mellan 50-100 ex, 23/4 60 ex dels i NO och dels i SV. Nu med ändrad könsprofil, hanar dominerade klart, kanske 10 honor totalt. (SF). Tre par rapporteras i lämplig häckningsbiotop 17/5 (CF, SS) men sedan inget mer; en hona sågs med 4 hanar 19/6 (MP) och resten av månaden svalas enbart hanar. Den enda konstaterade häckningen här i Viken ägde rum 1997 (Johan Svedholm, Martin Oomen).

Mot slutet av juni började antalet öka till 14 ex 30/6 (MP), fortsatte sedan med 38 ex 17/7 (BB), 48 ex 3/8 och 40 ex 1/9 (MP). Antalet varierade beroende på räknevillighet hos obsare, medeltal i september-oktober 19 ex, i nov 26 ex och i dec 37 ex. Den 19/11 höstens rekordsiffra 110 ex i Karholmsdammen (MP). Den 17/12 cirka 80 ex utspridda i NO-delen (UU).

Bergand (19)

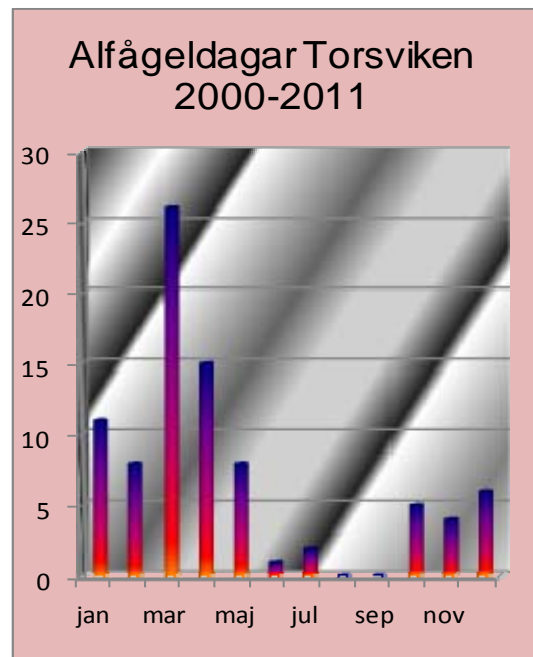
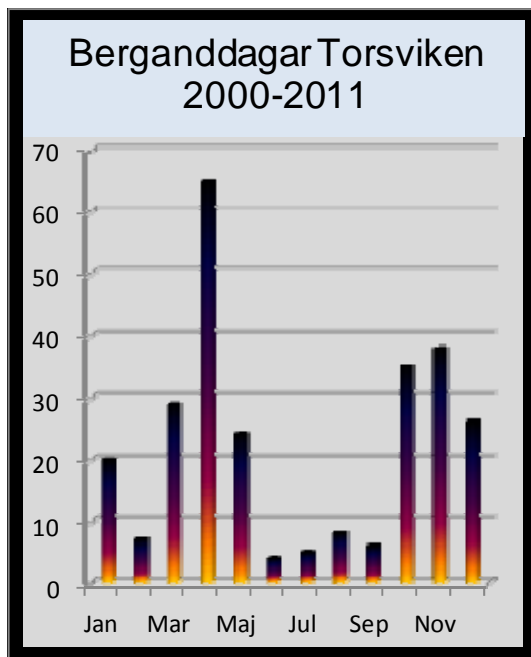
9/2-10/4; 16/10-16/11

0-1-4 / 5-0-0 / 0-0-0 / 5-4-0

Den 9/2 låg 2 hannar, 1 hona i Risholmsviken (IL). Den 25/3 låg n ensam inte helt utfärgad 2K hane i Risholmsviken, dök flitigt. Inte helt utfärgad på ryggen men ganska så grå (SF). Den stannade kvar i området och sågs senast 10/4, gav sig först in i Södskärsdammen 25/3 (AJ) och sågs med en viggflock, därefter 1/4 i Karholmsdammen kanske samma som tidigare, såg nu mer fullfjädrad ut än 2K (SF).

Genom åren 448 obsar från 1961, förekomsten sedan sekelskiftet hade en topp i mitten av decenniet, sedan har det minskat kraftigt. Tidigare uppgifter om 30-40 bergänder är nu ett minne blott. De flesta observationerna har gjorts i mars/april och oktober-december vardera 36%.

Under tiden 16-24/10 fanns upp till 12 ex i Karholmsdammen, den 17/10 8 honfärgade fåglar och 2 2K hanar (MO). Låg i anslutning till en större flock brunänder. Den 24/10 räknades 9 ex (MR), därefter sågs 3 ex 3/11 och den sista för säsongen honfärgad 16/11 (MK).

Ejder (59)

6/2-31/12

0-2-9 / 15-10-11 / 3-2-2 / 1-0-4

Ejdrarna låg väntande utanför Torslandaviken tills isen försvann, Hjärtholmen 63 ex 18/3 44 hane, 21 hona, spelade (SF) och 80 ex på samma plats 22/3 (MP). Ett par anlände Karholmsdammen 1/4 (SF) och blev snart flera: 71 ex 10/4 (DG), också ett par i Södskärsdammen ffg (SSU). Hanarna dominerade i K-dammen, 21 hanar och 6 honor 15/4 (SF). Den 19/4 hade antalet i stora dammen ökat till 130, flertalet på Bohus-sidan (BB). Ca 50 ex runt Rågskär, åtminstone en hona sågs ruvande på skäret. (UU). Fortfarande 2/5 fanns cirka 70 ex, flertalet på Boh-sidan kvar i Karholmsdammen (BB) och sedan kom ungarna.

De först kullen sågs dock i Södskärsdammen, 3 ad + 7 pull tillsammans (ME). Samtliga kvar dagen därpå (MP) men sedan blev läget mer svåranalyserat. Ejderkullar buntar ihop sig och 12/5 redovisas 30 pulli i Karholmsdammen och 16 i Hästholskanalen (MP). Den 16/5 fanns 3 honor + 8 pulli vid Karholmen (SF, BA) och 4 honor + 28 pulli i Södskärsdammen (SF, BA), på aftonen samma dag några honor, en hane med 20 pulli vid Rågskär samt ruvande hona (UU). 20/5 sågs i Karholmsdammen/Vg en grupp bestående av 11 honor och ca 40 ungar, samt en mindre grupp bestående av 2 honor med 12 ungar mellan Rågskär och Gamla flygplatsen. (PB).

Den 1/6 kom nästa rapport: Syrhålakanalen 3 honor + 10 pulli, Risholmsviken 8 honor + 15 pulli (JM). Den 4/6 rapporteras "inga ejderungar sågs!" (BB) och sedan kommer bara några spridda rapporter. Hände något? Ny kull 18/6 då hona med mycket små ungar sågs i Syrhålakanalen (CP). Även i Södskärsdammen rapporteras 23/6 kull, 4 honor + 3 ungar (BA, JH).

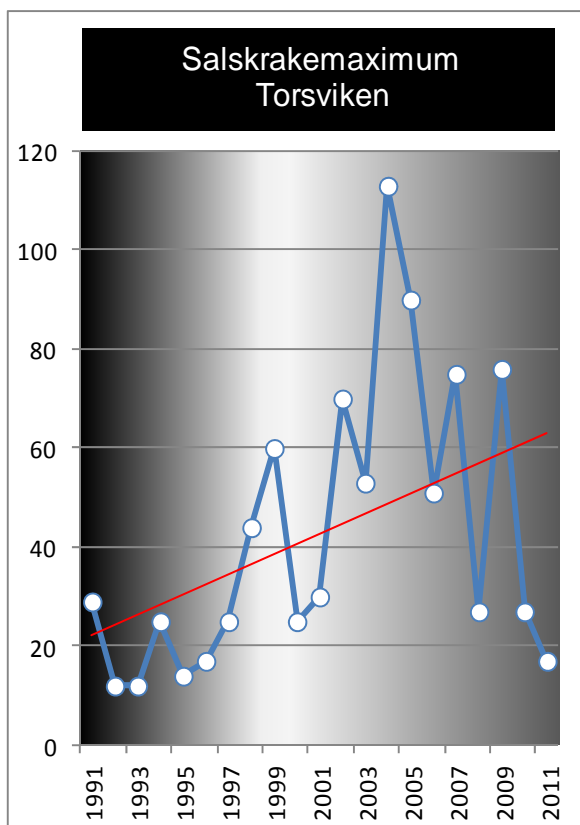
Liksom förra året försvann ejdrarna från Karholmsviken mitt i sommaren, 15 ex sågs de för sista gången 1/7 (BB). Ett fåtal höstobservationer gjordes i havet söder om reservatet i Risholmsviken, som mest 56 ex Mudderdammen 28/7 (DG), den 2/10 15 ex (BB) och 10-11/12 23 ex (JH, BR).

Alfågel (6)

25/3-7/4; 10/12

Adult hane upptäcktes i en viggflock i Södskärsdammen 25/4 (SF), sågs även dagen efter en bit söder om Arendalsudden (JN). 4-7/4 kunde adult hane, troligen densamme, beundras mellan Rågskär och Sälebådarna (BB, MO, MP). En senhöst-obs 10/12 av en hane i Risholmsviken (MP).

De 142 svalade alfågeln visar på ett ganska enhetligt mönster. Det finns bara 19 noter åren 1966-2005, därefter har årligen en hane setts rasta 2-4 veckor i området - 2007 sågs växelvis hane och hona, men aldrig tillsammans. Mars toppar månadslistorna, 80% sågs första halvåret.

Knipa (105)

1/1-31/12

7-10-13 / 16-7-12 / 7-8-4 / 4-8-9

Liksom för andra simfåglar fick kniporna vackert vänta till isen gick men redan 2/1 fanns cirka 60 ex öster om Risholmen (MP). Enstaka sågs också i små vakar Syrhåladammen och Södskärsdammen, men det dröjde till 25/3 innan Karholmsdammen befolkades: i Bohusdelen låg då 30 ha, 20 ho (SF, IS). Samma dag 3 ha + 2 ho i Småbåtshamnen, 5 ha, 3 ho i Risholmsviken, samt 70 ex i Södskärsdammen - dök hela tiden, del av 28 hanar, 31 honor (SF). Den 1/4 fanns 110 ex i Karholmsdammen, ganska väl spridda över hela dammen (SF). Den 5/4 var de grovt skattat 200 ex (MO), där höll det sig till 17/4 220 ex (UU), därefter minskning till cirka 50-talet ex.

Häckning konstaterades då hona med 7 pulli sågs i Syrhålskanalen på aftonen 5/6 (MP) - enda rapport från området av knipungar, andkullar kan här vara bra på att gömma sig och förbises troligen ibland under högsommaren? Antalet ökade åter mot slutet av månaden, 200 ex i Torslan-

daviken 28/6 (OW), samma dag rapporteras 100 ex i Södskärsdammen, ev samma.

Den 2/7 rapporteras åter kullen i Syrhålskanalen, nu med 5 ungar (MP). Antalet vuxna knipor ökar, 26/7 353 ex (DG) och 1/8 665 ex - räknat i omgångar: NV Vadskärsviken 44 ex, NO K-dammen 220 ex, centrala och S K-dammen söder om Karholmen 355 ex, Södskärsdammen 47 ex (SF). Den 3/8 minst 400 (BB) och 15/8 350 (MO). 1/9 sågs minst 200 ex i dammarna (BB), därefter minskade de till 37, 10 och 8 ex i snitt vid besök årets sista månader. Max 85 2/10 (MP).

Salskrake (64)

2/1-12/5; 9/11-31/12

5-4-15 / 13-3-0 / 0-0-0 / 0-8-16

Utvecklingen av förekomsten hos denna Torslandavikens paradfågel har på senare år visat vikande tendens vilket fortsatte detta år. Från nyår sågs 5-6 ex, nästan uteslutande hannar, de höll till i Södskärsdammen och Kanalerna. Den 9/2 fanns i den förra 8 hanar och 3 honor (UU), i fortsättningen höll de sig på nivån 5-10 ex. Karholmsdammen fick första besök av 2 par 24/3 (MP), den 1/4 fanns här 7 hanar och 10 honor, vårens högsta antal (SF). Den 27/3 sågs en påtagligt blek, mer gråvit-tonat huvud än brunt. 2k-hanne på väg att färga ut? (JN). Några dagar in i april fanns 2 par kvar till 16/4 (OW), fram till 12/5 sågs en ensam salskrake, omväxlande rapporterad som 2K hane och honfärgad. Detta var sjätte året sedan 1995 som arten sågs i maj i Viken, dock inte det senaste fyndet.

Åter 9/11 med 2 honfärgade (UU, OBW, KW). Ökade till 4 hanar varav 3 har kvar en del av eklipsdräkten samt 3 honor i K-dammen/Boh, (MK), ofta sågs sedan färre vid besöken med några undantag: 20/11 3 honfärgade i Södskärsdammen (JE, RE, 4 hane 5 hona i K-dammen/Boh (JOH; JE, RE), och slutligen årets rekord 6 hane + 5 hona i samma damm 25/12 (DL).

Det har inte setts så få salskrakar i Viken sedan 1995. Det återstår att se om det är en tillfällig nedgång i antal eftersom den långsiktiga trenden ändå är i stigande. Men det kanske dröjer innan de närmar sig de 113 ex som fanns här 17/3 2004 (Marinko Karabatic).

Småskrake (39)

2/1-31/12

1-4-5 / 7-6-5 / 1-0-1 / 2-2-5

Söder om området i vintern med några få individer, 8 ex vid Risholmen 16/2 (LB) och 7 ex 27/3 också där (JE, RE). Hela våren sågs 1-2 par i Karholmsdammen ofta vid Vadarstranden, den 4/6 sågs en hona med 3 pulli i Södskärsdammen (SSU). Därefter var de så gott som försvunna från området: en sommarobs 1/7 i K-dammen (BB), nästa gång arten sågs var 30/9, en hona (SF). Därefter enstaka fåglar med ett lysande undantag: 75 ex 9/11 då en tät flock låg i södra delen av Risholmsviken (UU).

Storskrake (70)

2/1-31/12

4-7-11 / 14-8-5 / 0-1-1 / 3-8-10

Närvarande vintertid mest i Risholmsviken som var öppen men också några i vakar i kanaler och dammar. I Risholmsviken låg 22/3 13 hane, 8 hona (MP), den 1/4 var det troligen dessa som flyttat in i den nu öppna Karholmsdammen nära Karholmen, där 23 hanar och 16 honor låg (SF). Någon vecka senare försvann de flesta storskrakar, kvar var bara några par, ibland lite utspridda: 19/4 6 ex varav 1 par på Karholmsdammens östra strand och 1 hane + 3 honor vid Rågskär (UU). Den 26/5 fanns Hona med 2-3 pulli i Södskärsdammen (MU), 16/6 2 pulli kvar (BB). I Hästholmskanalen hona med 6 pulli 4/6 (BB). Där sågs 9/8 3 1K fåglar (PBO) med hona, troligen resterna av den kullen. Resten av hösten sågs i snitt 2 ex/gång utom 5/12 då cirka 45 ex låg i K-dammens SV-del (UU).

Vaktel (1)

Den 8/6 hördes rop sitt Byitt, Byitt lokaliserade den till Vallen mellan muddret och Karholmsdammen där den sågs flyga in över muddret och strax gå ner i vegetationen. Ropade ganska flitigt mitt på dagen (MF). Den 21/6 hördes enstaka men typiskt vaktelläte vid obs-platsen i SV Vadskärsud-den, tyst flera minuter, följt av ännu något läte

med vaktelton. Fågel flyttade sig mellan de fåtali-ga locklätterna, sågs inte. Inte tillräckligt med observationer för säker bestämning (SF, BA, JH).

En observation med 6 ex från juli 2007 är tyvärr fortfarande odokumenterad enligt Svalan, den enda obsen tidigare är därför 25/9 2007 1 ex Mudderdammen (Johan Svedholm).

Fasan (31)

25/3-17/11

0-0-3 / 8-5-4 / 3-3-2 / 2-1-0

Spel hördes på lite olika platser: Risholmen Ö om Muddret 27/3 (JH), Mudderdammen 9/4 (SL), Flat-holmen 19/4 (UU), Gamla flygfältet 16/5 (UU). Under hösten sågs hanar på olika platser men inga honor eller kullar. Den 2/10 slogs 2 hanar intensivt under minst 15 min (BB). Ytterligare två ströob-sar av ensamma tuppar runt Mudderdammen i sen-hösten, senaste 17/11 förbiflygande vid infarten T.vägen - Krossholmen. Nära vindrutan. (GS)

Smålom (3)

En fågel födosökte SV om Rågskär 3/4, tillbringa-de minst 95% av tiden under ytan (MP). En ras-tande 20/11 på västra sidan av Hjärtholmen (MP) och en i Hästholmskanalen 4/12, födosökte oskyggt invid väg-biltrafik (MP).

Från år 1993 finns 32 dagar med smålom vid Torslandaviken på Svalan; 13 är förbisträckan-de vanligen ensamma fåglar i maj, övriga ofta i september (7), november (3) och januari (3). Endast svalad en gång tidigare i december.

Storlom (2)

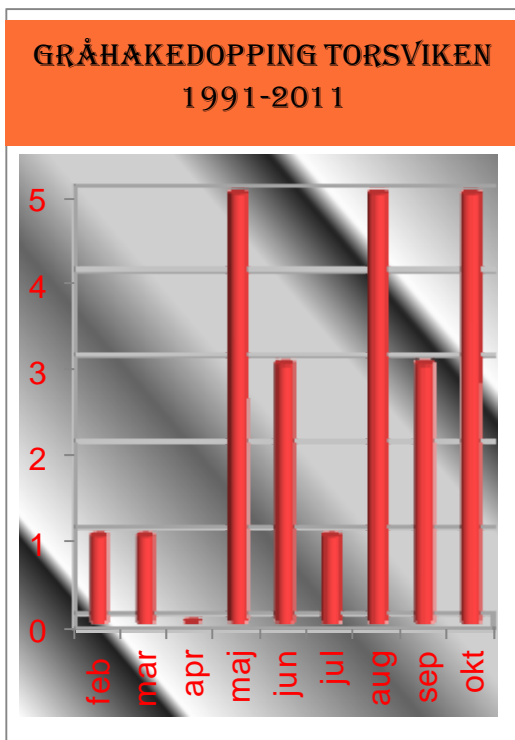
1 ex flög över åt norr 16/4 (OW) och 22/5 över Mudderdammen (JS). Har tidigare setts vid tio tillfällen på sträck utom en observation 29/9 2007 vid Risholmen (Magnus Persson). Sålunda en art som ses betydligt mer sällan än smålom här.

Smådopping (44)

22/1-4/12

2-0-1 / 0-0-5 / 6-8-8 / 6-7-1

Denna tidigare här så allmänna art sågs endast ett fåtal gånger i början av året. Den 22/1 fanns 1 ex i

Syrhålakanalen (JH, BO), 1 ex i Södskärskanalen dagen därpå (SF, BL). En enda vårobs 26/3 i Södskärsdammen (SSU) därefter ingen förrän spel 4/6 i Karholmsdammen/Boh (BB). Sågs 28/6 vid Vadskär (OW), den 17/7 sågs 3 nästan vuxna 1K (BB). Den 15/8 svalas 1 adult med 4 1K (BK). Antal ungar vid Vadskär minskade, 16/8 sågs 2 1K (SF, BA) men 30/8 svalas 5 ex (OW). En 1K svalas 23/9 i Hästholskanalen (MP), sedan 2-5 ex fram till 5/11 då 11 ex, av dessa låg 8 tillsammans mitt ute i Karholmsdammen (LR). Sedan sågs 1-2 ex vid några tillfällen.

Skäggdopping (112)

2/1-11/12

1-2-6 / 18-15-14 / 12-12-10 / 10-8-4

Vid Knippleskär utanför Arendalsudden sågs 6/3 en ovanligt stor ansamling skäggdoppingar, 60 ex (PL). Där har aldrig denna art svalats tidigare vilket kanske bara är ett rent förbiseende. Den 11/3 lyfte 8 ex från en vak utanför muddret (BB) och 27/3 sågs 12 ex i Risholmsviken (UU). Detta var det antal som senare sågs här, minskningen i antal par som setts sedan mitten av decenniet stabiliserades på nivån 7 par totalt. Den 1/4 sågs 8 ex i Karholmsdammen, väl spridda. Ett par i SO sam omkring med bomaterial, möjligen mer spel än

bobygge (SF). Samma dag spelade ett par bort mot tornet. Vackert! (VA).

Södskärsdammen hade ett par 4/4 (SSU) och sågs sedan fram på somaren men utan ungar. I Karholmsdammen sågs 19/4 6 par: 2 par vid Rågskär, 3 par på Vg-sidan av Karholmsdammen och 1 par S om Karholmen (UU). Den 3/5 ruvade 1 ex på bo i yttre vasskanten på Vadskärsuddens västra sida (UU) och 26/5 räknades 3 ruvande från utsikt Obskullen (MP). 15/6 sågs adult med 2 ungar ofta på ryggen, vid Karholmsvikens västra strand (SF, BA). Dn 1976 par med 2 ungar Vadarstranden (SS) och 21/6 en på bo i viken norr om Vadarstranden, dessutom fortfarande en ad med en pull utanför vallen vid Gamla flygfältet (SF, BA). Som en slags bekräftelse på att beståndet var 6 par sågs 12 ex i södra Karholmsdammen/Boh 30/6 (MP).

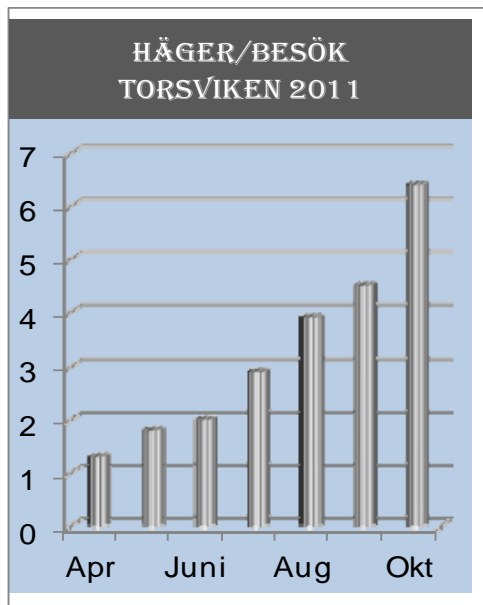
Ett par fick ungar i NV viken i Karholmsdammen, här fanns 2 pulli med föräldrar 28/7 (DG), de var i livet 1/8 (SF) och 12/8 (MP). Det finns uppgifter om 3 1K men eftersom uppgifterna om var ungar sågs inte anges är det inte möjligt att beräkna om här fanns mer än en kull skäggdopping. Den är viktigt att svalare rapporterar tid men också exakt plats - de flesta uppgifter om skäggdoppingungar går nu inte att använda till något. Totalantal skäggdoppingar beräknas 15/8 till 12-15 ex (MO) och 1/9 till 10 ex (BB). Sedan minskar antal/besök, är i september 6,5 ex, oktober 3,3, till december 1,1.

Gråhakedopping (4)

Adult fågel Inne i viken vid Vadskär 9/8 (DK), 15-16/8 en 1K sågs först från Vadskärsudden, låg då S om Sälébådarna, gjorde en flygtur och försvann bakom Karholmen men kom efter en stund tillbaka. (MO). Den 3/9 sågs 1 ex (DK). Inte årlig här mer än de sista åren; svalad 7 av åren fr o m år 2000. Noterad som mest 7 dagar år 2002, annars oftast 1-2 dagar.

Svarthakedopping (1)

1 ex sågs i Karholmdammen/Boh 11/5 (TW, BK). Sedd årligen sedan 1996 med i snitt 12 dagar/år, 15% av dagarna i maj.

Svarthalsad dopping (1)

Upptäcktes 14/8 på morgonen i lagunen 100m S Vadskärsudden - simmade sen ut i N. delen av Karholmsdammen - troligen 1K fågel! (OW). Svalad ungefär vartannat år sedan 2000, ofta i april-maj.

Klykstjärtad stormsvala (1)

Den 9/12 utanför södra muren vid stenkrosskajen. Upptäckte fågeln nedanför mig när jag sänkte blicken från måsräkning. Den fladdrade vid ytvattent i ca 15 sekunder, därefter blåste den upp på land och försvann mot NO (MP). Ny art för Viken.

Havssula (1)

En ungfågel kom från öst vid Hjärtholmen 6/11, drog sedan runt i Hakefjorden (MP). Arten har några gånger svalats från fjorden utanför Viken, den har en gång setts i själva Viken 9/5 2009, tillfälligt rastande vid Vadarstranden.

Storskarv (76)

2/1-31/12

1-1-4 / 12-8-8 / 5-10-3 / 6-9-9

Enstaka under vintern i Risholmsviken, ökade till 11 ex i K-dammen/vg 27/3 (JE, RE). Den 3/4 37 förbiflygande ex (MP) följdes av en del ytterligare förbiflygare under våren; 24/5 6 ex i K-dammen/Vg, en fångade en cirka 35-40 cm lång ål. Skarven vann sin måltid under stort besvär, med

både yttre och tydligt synlig inre kamp (MP). Sågs sedan med 5-10 ex på skär i K-dammen, ibland fler: 32 ex 20/8 i denna damm (MP). Skarv med liten skädda i Risholmsviken 30/9 (SF). Ökade till 108 12/10 i K-dammen/Vg (MP), 16/10 cirka 100 fiskade i flock (OW). 20/11 flög en flock på drygt 30 ex fram och tillbaka över K-dammen (JE, RE).

Gråhäger (117)

9/2-30/12

0-1-5 / 11-18-14 / 12-14-9 / 11-15-7

Ensam häger sågs förbiflygande i isvintern, det dröjde fram till 17/4 innan flera sågs: 3 ex (DG, HL). I detta tidigare så hägerrika område sågs nu fortsatt endast enstaka hägrar, men antal exemplar per rapport ökade under våren till 2,0. Under hösten ökade antalet tydligare och i påfallande jämn takt, för att för oktobers 31 observationer vara i snitt 6,4 hägrar per besök. Det mesta som rapporteras på en gång under våren var 5 ex 14/5 (JE, RE). De flesta observationerna gjordes vid Vadarstranden, 30 dagar, i Karholmsdammens Bohusdel (21) och vid Södskärsdammen (15).

En gång på våren svalad från Torslanda golfbana, troligen vid den damm som finns där. Hägrarna på hösten rapporterades ofta också från Rågskår (14) som under våren varit helt hägerfria. Men det kunde förstås också vara som 1/8: häger lite varstans, 2 Rörskär, 4 i K-dammens västra vasskanter, 2 Södskärsdammen de flesta 1K (SF). Den 6/10 räknades 19 ex som flög förbi Mudderdammen (MP), 16/10 sågs 15 ex (OW). Den 29/10 fanns 17 ex vid Vadarstranden (MP, OW, BB).

I och med hösten sågs flera, 10 ex 16/8 på Rågskår, de flesta 1K men några adulta. Mot senhösten kom flera hägrar hit: den 17/11 var alla vikens 48 hägrar tydligen uppe och flög en runda samtidigt. Dom tycktes ha skoj. (BA, BN). Den 21/11 stod 26 ex på Sälebådarna (MO) men sedan sågs bara 1-3 ex året ut.

Bivråk (4)

En adult sträckte norrut 12/5 över Vadskärsudden i lugnt mak (MP, JHA, PEH). Den 14/5 lyfte 1 ex mellan Karholmsdammen och Mudderdammen och flög norrut (SKL). Även en adult hona sträckte N 22/5 över Gamla flygfältet (SS) och slutligen 6/6 kom 1 ex från O, drog vidare mot N (MP).

Röd glada (1)

1 ex kom förbi i makligt tempo 19/3, kom från Ris-
holmen, tog höjd över Karholmsdammen och fort-
satte NV (MP). Sjunde svalade gladan sedan
1997, samtliga mellan januari-maj.

Brun kärrhök (28)

29/3-10/9

0-0-1 / 2-9-7 / 0-8-1 / 0-0-0

Först svalad 29/3 med hona som sträckte N förbi
Södskärsdammen (HT, UU, BK), första
marsfyndet för arten här. Sedan sågs den 1/3
jagande över vassen i södra Karholmsdammen
1/4 (MT, SF) och över vassen vid Karholmen 30/4
(MR). Den 4/5 och 7/5 sågs den vid Gamla
flygfältet (SSU), för övriga observationer under
våren framgår inte var observationerna gjorts. Den
16-21/6 sågs en hane vid Gamla flygfältet-
Vadarstranden. Den 1/8 noterades första
sydsträckaren (OW), och från 12/8 fanns 1-2 1K-
fåglar jagande i området. Sista för säsongen sågs
10/9 då den jagade över Mudderdammen (SS).
Observationer antyder häckning även om inga
observationer gjordes i juli som av hävd är en
svag besöksmånad vid Torsviken.

Blå kärrhök (4)

En honfärgad blåhök sågs över Mudderdammen
11/3, försvann långsamt mot V (BB), honfärgad
sågs även flyga norrut över Arendal 26/5 (MU).
Adult hane över Mudderdammen 7/10 (MP) och
likaledes sågs 17/10 från Karholmen, drog mot S
öster om Gamla flygfältet (MO). Numera ses arten
mer än tidigare; i medeltal 4 dagar/år. De flesta
har setts i april (13 av 54) och september (9). Av
55 svalade ex har 14 varit hanar, 11 honor och 22
betecknats som honfärgade.

Duvhök (14)

2/1-2/12

2-0-2 / 1-0-0 / 2-2-0 / 1-3-1

Högst tillfällig besökare, ses ofta flygande förbi i all
hast; dock den 12/3 landade 1 ex i trädet innanför
vadarstranden, fick upp kråkfåglar, drog sedan
iväg in mot Karholmen (SF), en adult hona kom
från SV, drog kring i närområdet under nästan

hela observationsperioden. Mobbades av kråkor
och ett tornfalkspar (MP). Årsungar 1K flög 15/8
förbi Vadskärsudden (JN) och sågs jaga vid Tors-
holmen 24/10 (MR).

Sparvhök (39)

24/3-23/12

0-0-1 / 5-2-0 / 5-9-8 / 6-2-1

Betydligt oftare sedd än duvhök; de båda arterna
utesluter i viss mån varandra.

Sydsträck konstaterat över Mudderdammen 26/8
2 ex (JS), Torslandaviken 1/9 2 ex (BB) och sam-
ma plats 2 ex 2/10 (BB). Den 4/9 rapporteras ock-
så 5 ex vid Torslandaviken (OW).

Av 59 svalade individer var 5 hanar och 5
honor. En ungfågel sågs och en adult hane, Tors-
landaviken 22/10 (OW). Av de 14 rapporterade
platser där sparvhök sågs var Torslandaviken
mest populär (16) följt av Mudderdammen (10)
och Gamla flygfältet, Karholmsdammen och Vad-
skärsudden (samtliga 4).

Jakter: honfärgad 16/7 Gamla flygfältet med
taget byte i klorna. (MP), samma plats i snabb låg
jaktflykt 30/9, kråka flög långt vid sidan och varna-
de lite försynt (SF), slog efter piplärka 6/10 på inre
vallen vid Mudderdammen i SÖ genom att ta sig
fram i skydd av vegetationen, dock hade piplärkan
lämnat den något skymda platsen ca 5 sek före
utfallet. Greppade över kanten med öppna tassar i
den tomma luften. Påvisade tydligt minne (MP).

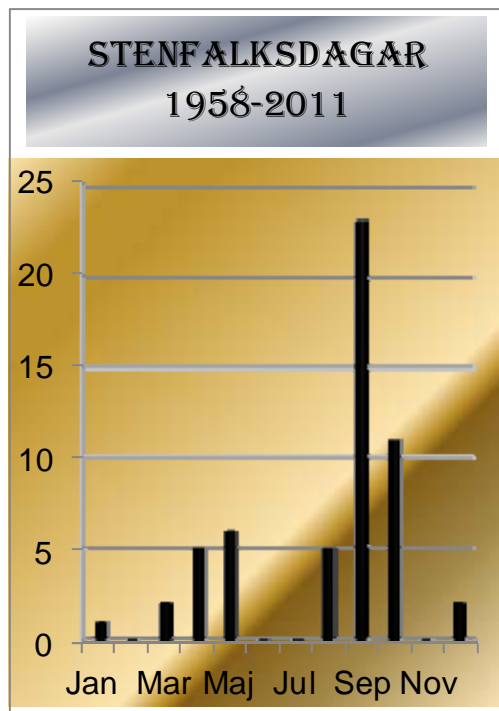
Ormvråk (54)

1/1-27/12

12-9-7 / 2-5-1 / 1-5-3 / 1-5-3

Sågs hela vintern med 1-2 ex, Gamla flygfältet var
den utan tvekan mest populära jaktplatsen sågs
ofta sitta på staket eller lyktstolpar i detta område -
65% av alla 45 lokalbestämda rapporter under
första kvartalet kom därifrån. Någon gång sågs 3
ex, 31/1 (BB, AH) och 4/2 (UU, MU). Jagade över
närbelägna Östra Renovadeponin 28/7 (DG), men
annars var sommarobsar 15/5-14/8 endast två:
1/6 1 ex över Södskärsdammen (JM), uppenbarli-
gen ingen häckare på flygavstånd. En sträckobs
24/10 då 6 ex sträckte SO (MR). Sista kvartalet
med mycket färre ormvråksobsar än det första, 10
stycken, samtliga av 1 ex.

Fjällvråk (7)

17/2-5/11

0-3-0 / 2-0-0 / 0-0-0 / 1-1-0

Första sedda kom 17/2 Troligen en hona, flög över Mudderdammen och fortsatte mot NV över golfbanan (UU). Letade mat över Golfbanan 24/2 (MP), efter några aprilobsar av bl a sträckande åt NV 10/4 (SS) blev det ett halvårs långt uppehåll. Sågs sedan på hösten över Renovadeponierna 5/11, bland annat från Fågeltornet (LN, MP).

Fiskgjuse (66)

1/4-17/9

0-0-0 / 15-12-13 / 10-11-5 / 0-0-0

Gott om sommarobservationer och något bo verkar ligga på flygavstånd. Södkärsdammen tycks vara en fiskrik damm, där sågs gjuse Födosöka vid 10 tillfällen (av 26), 17/4 fick en baddare till fisk (IS), 19/6 sågs bla göra tre misslyckade fångstförsök i rad i dammen, därefter flög den över till Hjärtholmskanalen och hade bättre fiskelycka (MO). Även Karholmsdammen fiskades i (10). Övriga 3 lokaler hade marginell betydelse. För 24 obsar redovisas inte lokalen.

Resultat av lyckat fiskafänge sågs 7 gånger, bland annat 10/4 med fisk i klon mobbad av tre

grågäss (PEH, JHA). Vid några tillfällen sågs gjuse flyga åt NO med fisk 25/4 passerade två gånger med fisk i klorna, norrut (JN) och 19/6 Flög mot nordost med fisk i klorna. (SS). Den 26/6 2 ad med en 1K som tiggde föda av föräldrarna under hela obsperioden (MP). Också 20/8 troligen 1 1k och 1 ad (MP). Flest gjusar 14/5 då 2-4 ex sågs (JE, RE).

Tornfalk (93)

1/1-31/12

6-6-3 / 6-9-11 / 9-8-9 / 12-7-7

Den rovfågel som sågs mest, året om. Ofta vid Gamla flygfältet (32 av 94 rapporter), men också Mudderdammen (13) sedan fördelar sig obsar ganska jämnt över 14 dellokaler i området - tornfalken jagar alltså överallt. För 29 obsar redovisas inte lokal.

Ingen häckning rapporterad, 2/7 sågs ett par där honan flög omkring och varnade i princip hela obsperioden pga duvhök och pilgrimsfalk. Vid ett tillfälle var både hona och hane och mobbade duvhöken. Hanen kom från östra sidan av Hästholmskanalen (MP). Unga 1K-fåglar sågs vid Ö Renova 31/8 (MP) och födosökande Mudderdammen 9/9 (MP). Vid Södkärsdammen fanns 2 1K 4/10 (BR). En sträckobservation 1/9 då 1 ex flög åt SV (BB).

Stenfalk (11)

16/5-9/10

0-0-0 / 0-1-0 / 0-1-4 / 5-0-0

Sent om aftonen den 16/5 sträckte ett ex över Vadarstranden (UU), sedan dröjde det till hösten innan arten åter sågs. Rapporteras från 30/8, honfärgad (OW), därefter 16/9-9/10 ofta vid Mudderdammen, vid några tillfällen svalad som 1K. Den 6/10 sågs den vid Mudderdammen Möjligen samma fågel under tre veckor i Torsviken? Gott om piplärkor av föda sig på (MP). Sågs 7/10 vid Gamla flygfältet och 9/10 vid Rödjeliden (MP).

Arten har setts 55 gånger vid Viken, numera i ökad omfattning. Antal varierar starkt mellan åren: 2008 2 dag, 2009 8 dag, 2010 1 dag. Det beror säkert på beräknings sättet, det förefaller rimligt att antaga att höstens stenfalkar kan ha varit 2-3 ex, som var tillfälligt stationära. Den som

vill se stenfalk vid *Viken* kan med fördel leta i september då den setts 23 dagar - 77% av alla 40 höstobservationer, medeldatum av dessa 40 dagar var 25/9, exakt samma som medeldatum av 2011 års höst.

Lärkfalk (4)

Två majobservationer 3/5 flög en sväng över Risholmen och satte sig en stund i ett träd innan den försvann österut (UU), 7/5 1 ex flög förbi Mudderdammen (SSU). Den 11/9 sågs först över bergen vid Bur men jagade sedan över fågeltornskullen innan den försvann över Ardalsberget åt SO (UU m fl). En 1K-fågel sågs vid Flatholmen, drog några varv inne bland träden/buskarna. Sågs sist flyga i vegetationen mot svalhögena (MP).

Pilgrimsfalk (2)

Den 2/7 kom en väldigt mörk individ från SV, vände mot väster över Hästholmskanalen och flög mot Ö (MP). Sedan dröjde det till 17/12 då en trolig hona kom flygande över dammen och satte sig på ett cementfundament söder om Rågskär (UU).

Vattenrall (10)

2/1-22/10

2-2-0 / 2-0-1 / 0-1-1 / 1-0-0

Påfallande minskning i antal svalade observationer (54 dagar 2009, 30 dagar 2010) vilket möjligen kan visa på en reell minskning. Möjlig att observera i Syrhåladammen där varmt vatten flödade ut från Preems raffinaderi, sågs fram till 17/2 gick omkring födosökande i bäckinflödet i dammens nordöstra del (UU). En sommarobservation 16/6 hördes vid Vadskärsudden (BB). Sågs födosökande på Vadarstranden 3/8 (BB).

Rörhöna (50)

19/4-7/12

0-0-0 / 5-5-3 / 8-8-8 / 8-4-1

Första för året sågs 19/4 i golfbanedamm (UU). Där tycks häckning ha ägt rum, 30/9 sågs 3 1K-fåglar (SF). Rapporteras från Syrhåladammen

med 1-2 ex under sommaren, adult matade 4 puller 3/8 (BB). Den 5/8 sågs 1 1K på Karholmens södra strand (SF). 24/9 fanns 14 rörhöns i denna damm, (OW), 25/9 räknades 5 1K (MP), i november fanns också en 1K i Syrhålaakanalen. Dessutom rapporteras ytterligare några ungar utan att lokal anges. Minst tre par har häckat, kanske också 1-2 par i Karholmsdammen och ytterligare något par i Syrhåladammen.

Sothöna (94)

26/3-31/12

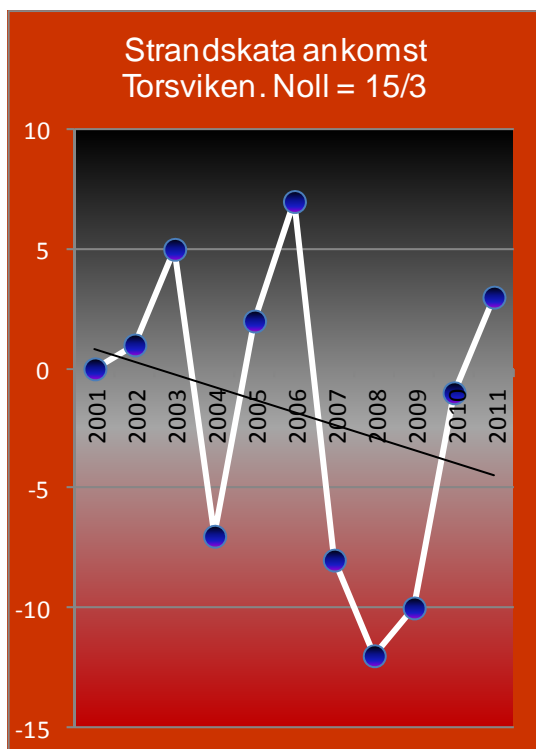
0-0-2 / 11-15-15 / 10-10-5 / 5-9-12

Årets 7 förstlingar upptäcktes söder om Arendalsudden 26/3 (JN). Därefter följde en tid med blott enstaka svalade, men 19/4 fanns revir 1 par mellan Vadarstranden och Vadskärsudden, 1 par vid Rågskär och 2 par längs Karholmens östra strand (UU). Den 3/5 ruvade par vid Vadskärsuddens västra strand och vid Vadarstranden (UU). 16/5 ruvande fågel i vassen på uddens västra sida. Uppskättningsvis minst 5 häckande par i hela Karholmsdammen (UU).

1 ad sågs med liten unge i vasskanten på NV-sidan av den lilla viken NV om Vadskärsudden 25/5 (UU). 15/6 2 ruvade på var sitt bo i västra NV-viken (SF, BA), 21/6 två sothönsbo fortfarande i NV viken. Vattenstånd högre än för någon vecka sedan och sothönsbo var påbyggda. Vid ett bo byggde fortfarande en av fåglarna medan den andra ruvade (SF, BA). Ad med en liten, nykläckt unge i Syrhåladammen 17/7 (BB). Den 28/7 sågs 8 ex I damm nära Klubbhuset (EO). I viken NV Vadskärsudden samlades adulta fåglar under sommaren, inga ungar, 16/8 26 ex (SF, BA), 20-tal svalas ofta fram till början av november. 21/11 sågs 20 ex mellan Rågskär och Sälebådarna (MO).

Trana (2)

2 ex sträckte norrut över Vadskärsudden ljudligt trumpetande (SF, BA) och lockläte hördes 12/7 (MP). Svalad observation numro 10 och 11 vid *Viken*, dessutom första juliobs.

Strandskata (48)

18/3-5/8

0-0-7 / 13-12-10 / 5-1-0 / 0-0-0

Anlände 18/3, 6 ex i Risholmsviken på ett litet skär (BB, SF). Det var något senare än mediandatum för åren 2001-2011 = 15/3. I motsats till en del tropikflyttare syns ingen direkt trend i ändrad ankomsttid - ankomst varierar antagligen beroende på väder i målområdet. Nämnade skär är en bra rastplats för tidiga strandskator, där sågs 35 ex 25/3 försökte först räkna dem och fick 16 ex men lite senare drog alla iväg upp på gräset på Arendalsudden - då var de plötsligt 35 ex! (SF).

Golfbanan var också välbesökt: 1/4 gick 35 ex där och letade mat (MT). Lokala strandskator sågs spelande vid Hästholmskanalen och Södkärsdammen 10/4 (JM). Ett par sågs 15/4 på Rågskär (SF) och där sågs ruvande fågel 3/5 (UU). Något resultat av den ev häckningen upptäcktes inte.

Den 5/5 sträckte 14 ex åt söder (SS). Den 16/5 sågs 13 ex på Golfbanan letade mask uppe på höjden, allt fler, slutligen 13 ex (SF, BA). Den 25/5 fanns 10 ex vid Vadarstranden (NA). Enstaka även i juni, max 10 ex 19/6 (AJ), 6 ex på Golfba-

nan 27/6 (NG). Några få juliobservationer av enstaka fåglar tills 1 ex vid Mudderdammen 5/8 avslutade säsongen (SF).

Mindre strandpipare (43)

1/4-22/7

0-0-0 / 13-14-12 / 4-0-0 / 0-0-0

Sågs 1/4 vid Vadarstranden 1/4 (MP) men kom så småningom till dn lokal där de senare skulle konstateras häcka, vid backsvalekolonin på Rörskär. Där var 2 spelande 16/4 (OW), ytterligare några observationer gjordes bland annat i Södkärsdammen 17/4 Hane + hona, stod på ön i dammen. Motorcross ägde för tillfället rum i deras potentiella revir vid svalhögen på Rörskärsområdet (UU). Den 30/6 svalas en 1K, trots krossåkning blev det en unge :-) (MP).

Andra platser där art sågs spelande var Vadarstranden 23/4 (OW), 3 ex 16/5 (SF, BA) och även 11/5 varav en småsprang med flankfjädrarna utspända som ett vitt litet segel. Revirhävdande? (JN). Även på Rågskär fanns revir: 19/4 sågs bl.a. på Sälebådarna och Rågskär, 1 hane hördes i spelflykt ett par gånger (UU), så också 3/5 på Rågskär och hållar SV därom. (UU). Den 8/5 sågs även 1 ex i NV Mudderdammen (OW). En 1K-fågel sågs under juli dels vid Vadarstranden 12/7 (MP) och en 1K sågs även vid Rågskär 16-22/7 (MP).

Större strandpipare (44)

12/3-11/9

0-0-7 / 19-13-3 / 0-1-1 / 0-0-0

Ett anlände och svalades 12/3 vid Mudderdammen (SF) som sedan länge var den enda lokal arten sågs på, 1/4 spelade 4 ex där (SF) och som mest fanns där 8 ex 25/4 (BLI). Den 1/5 rapporteras bo, ägg/ungar från Torsholmen vid backsvalorna (BHA), det är egentligen det enda konkreta häckningsfyndet. Mudderdammen fortsatte att dominera stort bland lokaler men Vadarstranden tillkom från 20/4 (DN, CG). Mellan 20/5 (JS) och 17/6 (TW) sågs flera gånger 2 ex där, men inte senare. Årets sista fågel drog några varv över muddret 11/9 (MP).

Ljungpipare (23)

3/4-16/12

0-0-0 / 3-0-0 / 3-11-4 / 1-0-1

Några få vårobservationer av ensamma fåglar 3-25/4, därav 1 ex på Golfbanan 9/4 (OW). Desto fler gånger sedd 7/7-23/9 vid Mudderdammen med som mest 15 ex 14/8 (OW), den 16/8 14 ex ute på de kala bitarna, i två grupper: 6 ad samt 1 ad och 7 1K (SF, BA). Den 1/8 5 ex sträckte N över Karholmsdammen (SF). Den 15/10 åter vid Golfbana 1 ex (DLU) där också en osedvanligt sen ljungpipare sågs 16/12 skadad i benet, mycket medtagen. Satt och tryckte på greenen vid övningsrampen innanför näten (US). Detta var det första svalade

decemberfyndet i rapportområdet. Totalt finns 431 svalade rapporter 1958-2011 med i medeltal 5 ex, i några fall 35-50 ex.

Kustpipare (2)

Hördes flyga över Risholmen 21/8 (JM) och 1 ex sträckte S vid Gamla flygfältet 11/9 (JS). Totalt 81 rapporter genom tiderna, med en klart fallande tendens: 2005-1010 med 1-5-22-14-2-0 ex!

Tofsvipa (93)

1/3-5/11

0-0-11 / 21-17-11 / 13-11-5 / 2-2-0

Anlände med 5 rastande ex 1/3 (CF), därefter sågs främst vid Mudderdammen där 4+8+8 flög förbi 12/3 (PEH, JHA) och 60 sträckte 18/3 i en samlad flock som kom från NV men tvekade, några fortsatte mot S, andra vände om och försvann mot N (BB). Vid Mudderdammen sågs sedan vanligen 2-4 ex, ibland flera: 23 ex 27/3 (JE, RE). Den 3/4 spel av 6 ex (BB) och 17/4 2 par, honorna i paren låg på var sitt bo (UU).

Den 15/6 sågs 1 ex ruvande på norra stranden av Rågskär (UU) där 19/6 fanns 1 ex varnande (MO). Den 18/6 15 ex vid Södskärsdammen (PL, AW) där 41 ex sågs 20/8 (MP). Också vid Vadarstranden sågs vipor, 28 ex 17/7 (BB). En liten flock 10-30 ex sågs ibland till 5/10, därefter några enstaka, den siste 5/11 vid Södskärsdammen (LN).

Mosnäppa (8)

7-27/5

Vid Vadarstranden sågs 2 ex 7-8/5 (OW), den 11/5 sågs 1 ex på Rågskär (JN) och följande dagar sågs 1 ex vid Vadarstranden. Den 24/5 fanns 1 ex rastande vid vattenpöl inne på biluppställningen (MP). Arten är inte ovanlig utan har rapporterats många gånger vissa år, av 178 svalade dagar i Viken är 49% från maj, 26% från juli. Numera blott enstaka men 17/5 2006 med 34 ex och 16/5 2007 21 ex på den tiden Vadarstranden var vadarstrand.

Spovsnäppa (2)

Den 15/8 rastade en 1K fågel vid Mudderdammen, hängde ihop med en flock ljungpipare på 12 ex (MO). Repris 10/9 då en 1K flög ett par varv över muddret, försvann i riktning mot Arendalsudden. (SS).

Kärrensäppa (5)

Den 19/3 1 ex i vinterdräkt vid Mudderdammen (GG), det var enda vårobsen. Den 12/7 kom 1 ex från söder över Vadarstranden, drog NV (MP). Den 2/9 sträckte 16 ex över Mudderdammen, alla verkade vara 1k (MP) och den 11/9 kom ytterligare 12-15 ex åt S (MP). De sista 5 ex sträckte S 9/10 (MP).

Brushane (15)

29/4-31/8

0-0-0 / 1-3-4 / 3-4-0 / 0-0-0

Sågs under våren med 1-2 ex, den 3/5 3 ex vid Vadarstranden (OW). Åter på väg söderut i juni, 19/6 6 ex i en flock, flög ett par varv över Karholmsdammen innan de bestämde sig för att dra vidare (SS, MO, JS). Den 31/8 sträckte 7 ex över Mudderdammen (MP), en av 4 obsar där. Sågs oftare vid Vadarstranden, 14 gånger.

Dvärgbeckasin (5)

Den 1/5 höll först till på gamla flygfältet flög sedan över till vadarstranden (CF). Det var andra majfyndet vid Viken - år 2010 stöttes 1 ex 9/5 på ungefär

samma plats (Per-Erik Hagström, Jeanette Hagström). En höstobservation av 1 ex gjordes vid en vattensamling mellan Gamla flygfältet och Fågeltornet 30/9 (SF). 1 ex vid Mudderdamm 10/9 (MP), 2 ex 24/9 (OW) och slutligen 1 ex 30/9 (MP).

Enkelbeckasin (22)

27/3-5/11

0-0-1 / 3-1-0 / 3-4-4 / 3-3-0

Noterad vid göl nedanför Fågeltornet redan med 1 ex 27/3 (MP), 2 ex 2/4 på Gamla flygfältet (JN) och 3 ex 30/9 (SF). Vadarstranden med 2 ex 5/7 (JN) och 13 ex observerade från Fågeltornet 3/11, sannolikt vid Vadarstranden (PK). Dessutom vid Mudderdammen i små antal dock 6 ex 8/10 (MP).

Morkulla (5)

28/2-1/6

En morkulla kom flygande från Karholmen 5 m över marken rakt norrut klockan 7 på morgonen (SF). Sågs även vid Syrhålakanalen 14/3 (HT) och flög upp vid Pumphuset 24/3 (MP). Den 8/5 spel-flög 1 ex över Vadskärsudden på morgonen (DG, BL). Den 1/6 sågs 1 ex vid Södskärsudden, Märkligt. Drog ett varv runt dammen, till synes i godan ro. Landade bakom baracken vid parkeringsplatsen (JM). Av de 27 spelobsar av arten vid Viken har för 18 angivits lokal: Vadskärsudden 4, Ardalsberget 3, Södskärsdammen, Rödjeliden och Karholme 2 ggr. Varje år från och med 2004. Vem konstaterar den första häckningen?

Myrspov (6)

Mellan 1-4/4 höll 1 ex till på Vadarstranden (MP m fl). Den 10/5 rastade 1 ex vid Södskärsdammen ((FS). Den 5/8 flög 5 ex över västra delen av Mudderdammen ganska lågt och fortsatte utan tvekan över vallen söderut (SF).

Småspov (12)

9/4-16/6

0-0-0 / 3-8-1 / 0-0-0 / 0-0-0

Den 9/4 drog 2 ex N över Flatholmen (MP). Mellan 25/4-18/5 sågs sedan 1-4 ex rastande vid Vadarstranden, de 4 ex som sågs hela 4/5 lämnade

stranden och flög åt N på kvällen (SSU). Den 11/5 fanns 7 ex på Vadarstranden (TW) och 12/5 sträckte 6 ex norrut (SS). En enda observation gjordes vid Mudderdammen - 1 ex 5/5 (SS). Sista för året hördes sträcka förbi 16/6 (BB).

Storspov (18)

11/3-1/8

0-0-1 / 12-2-1 / 1-1-0 / 0-0-0

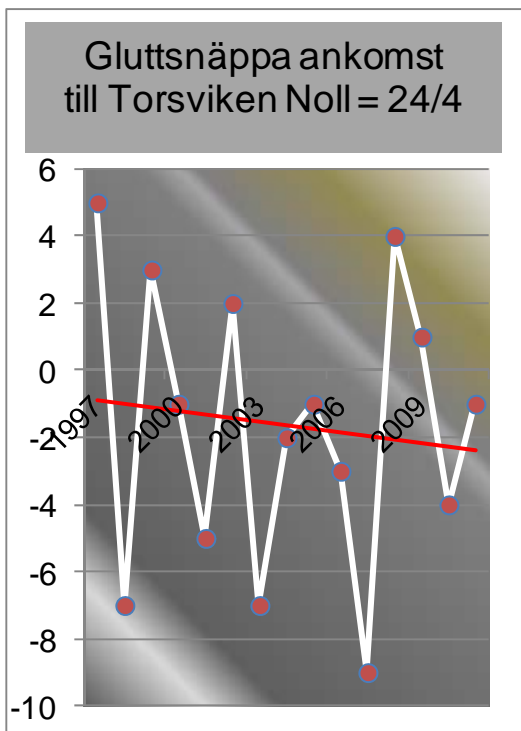
Först noterad 11/3 då 1 ex sträckte S över Mudderdammen (BB). Så tidigt har arten bara setts en gång tidigare vid Viken, den 24/2 sågs 1 ex (Magnus Unger), förra marsrekordet var 22/3 2009 (Peter Hamrén). Följande veckor passerade enstaka på sträck, lite fler 14/4 då 17 ex rastade på Vadarstranden (MP), den 15/4 lyfte 11 ex från samma strand och drog norrut (SF), den 20/4 kom 41 ex flygande i flock, landade på Vadarstranden och drog sedan iväg mot norr (DN, CG). Efter 8/5 uppehåll till 19/6 då 3 ex sträckte S (SS), 31/7 då 1 ex sågs vid Muddret (HH) och 1/8 då 1 ex anlände med brushannar till Vadarstranden men flög nästan omedelbart söderut.

Drillsnäppa (54)

18/4-4/9

0-0-0 / 5-13-13 / 10-11-2

Först svalad 18/4 med 1 ex vid Hjärtholmen (BÅS), vilket är ungefär en vecka tidigare än medelvärde 2002-2010 vid Viken och tidigaste svalad ankomst här. Därefter svalad 68 gånger på 13 olika lokaler under obsperioden, dessutom 27 gånger på icke angiven lokal. Av lokaler dominerade Södskärsdammen (18 av 68 rapporter) och Vadarstranden (14 av 68). Vid den förra lokalen bör arten ha häckat, en upprörd varnande fågel rapporteras vid Rörskär 18/6 (CP) och 20/6 (VA, GA) och även 2 ex 28/6 (PL). Samma dag rapporteras avledningsbeteende hos 2 ex vilket bör tyda på ungar ur bo (OW). Vanligen svalad med 1-3 ex men 7/5 med 5 ex på ej angiven plats (OW) samt 4 ex 16/5 på litet skär mellan Rågskär och Karholmen (UU). Höstrastande 8 ex sågs 1/8 (OW) och 5 ex 30/8, Torslandaviken (OW). Sista observation 4/9 (OW) är på inget vis sent, snarare tvärtom.

Skogssnäppa (30)

27/3-23/8

0-0-1 / 8-4-6 / 8-3-0

Årsförsta 27/3 vid Syrhåladammen, längs vassridån på norra stranden (IS) och någon timme senare födosökande på dybankarna östra sidan, men kom allt närmare vassridån i söder tills den var alltför skymd för att ses från vägen (JN). Marsobsar är endast registrerade 3 år tidigare, senast 2005 och då senare i mars; 27/3 är tidigaste svalade skogssnäppan vid Viken. Av lokalangivna rapporter (36) var 17 från Vadarstranden, 7 från Södskärsdammen och övriga utspridda från fem andra lokaler. Årets sista sågs 23/8 vid vadarstranden (PL, AW).

Svartsnäppa (7)

27/4-16/8

0-0-0 / 1-1-3 / 0-2-0

Vårens första svalades 27/4 vid Vadarstranden (SF, BA). Det är i stort sett samma ankomsttid som 6 av åren sedan 2003, av någon anledning. I juni sågs sedan adult fågel 9/6 (SS) och 15/6 (MRA, JN), liksom 2 ex dagen därpå (MP, MT) samtliga vid Vadarstranden. 2 1K fåglar sågs 15/8 (MO, BB, NAB) och årets sista 16/8 (SF, BA).

Gluttsnäppa (45)

23/4-15/9

0-0-0 / 5-14-3 / 8-10-5

Först svalad 23/4, med 1 ex (OW), vilket ansluter väl till medeldatum för arten 1996-2011 som är 24 april. En regelbundet sedd och svalad art i små antal, i snitt 1,5 ex/obs av 39 obsar. En gång 4 ex vid vadarstranden 28/6 (PL), vid 4 tillfällen 3 ex. I överväldigande antalet fall sedd vid Vadarstranden (56%) men också vid Mudderdammen några gånger mot slutet av säsongen. Ser man till mer långsiktig trend i ankomst tycks inte någon förändring ha skett: arten har svalats tidigast 15/4 2007 och senast 28/4 2008, kommer ibland tidigare och ibland senare men utan trend.

Grönbena (22)

20/4-16/8

0-0-0 / 2-8-5 / 3-4-0

Årets första grönbena sågs 20/4, 1 ex Rastade kort på Vadarstranden och fortsatte mot norr (SSU). Den 3/5 fanns här 8 ex (OW) och samma dag i skymningen sträckte 2 ex norrut över Mudderdammen (UU). Den 7/5 svalas 12 ex från Torslandaviken (OW), samma dag 7 ex vid Mudderdammen (MP). Noterad under sommaren rastande vid Mudderdammen och Vadarstranden med 1-3 ex, senast 16/8 (SF, BA).

Rödbena (47)

1/4-2/9

0-0-0 / 20-17-5 / 1-3-1 /

Första för våren sågs 1/4 vid Mudderdammen, en spelande fågel (SF) där också ett par spelflög 15/4 (SF) och 3 ex 23/4 (SF, BLA). Där svalas 6 ex 25/4 (BLI). En annan plats med spelande rödbena var Rågskär där 2 ex sågs 27/4, spel och gick sedan på stranden (SF, BA). Också den 12/5 2 ex spel där (SS). Fanns också vid Vadarstranden, 6 ex 3/5 (OW) och samma dag svalas 2 ex på Rågskär och 1 ex på Vadarstranden (UU).

Den 4/5 var 2 ex uppe i spelflykt (MO). Av vårens 81 rapporter var 7 från Rågskär, 39 Vadarstrand och 12 Mudderdammen. Trots alla goda häckningsindicer sågs inga klara tecken på häck-

ning och efter midsommar var observationer av arten få. Några sträckobservationer av ensamma fåglar gjordes fram till 2/9, den 21/8 passerade 13 ex (JM).

Roskarl (1)

Den 11/9 kom 1 ex över Mudderdammen. Kom från öst, drog omkring några varv vid södra stenstranden, drog sedan mot Hjärtholmen. Sjunde fynd vid Viken, senast våren 2010.

Bredstjärtad labb (1)

Den 4/12 1 ex 1K helt jäkla sanslöst. Kommer lågt roende från Södskärsdammens norra del, styr upp över Syrhålakanalen och följer vattnet söderut, mot Hjärtholmskanalen/Risholmsviken till (JM). Ny art för *Viken*.

Dvärgmå (47)

25/4-14/12

0-0-0 / 5-12-11 / 7-2-0 / 0-0-2

Den 27/4 rastade en 2K vid Vadarstranden (PL), hade då redan setts två dagar tidigare med 2 ex. Även fortsättningsvis sågs arten mest vid Vadarstranden, 1 ex rapporterad som 2K och sedd fram till 7/5. Denna dag uppenbarade sig 10 ex, också vid Vadarstranden, på morgonen, 5 ad och 5 2K (DG, BL). Senare på dagen kom ytterligare 7 betraktare dit, en vacker och eftertraktad art. Den 10/5 var 4 ad 2K kvar (FS) minskade senare till 1-2 ex. Samtliga rapporter från Vadarstranden, men 26/6 sågs en 2K i Syrhålakanalen (MP) och senare under sommaren sågs den även i Karholmsdammen med 1-2ex upprepade gånger, både 2K och adulta 3K+. Den 17/8 rapporteras 2 1K (MT), den 18/8 en adult och 2 1K (TK, MP, EA). En 1K flög förbi 4/12 i strandkanten utanför mudderdammen (SS, MP). 2 ad vid Mudderdammen 14/12 (TW).

Årets dvärgmåsobservationer överträffar med råge fjolårets 20 dagar under en månads tid, vilket då var den längsta tid arten setts här.

Skrattmå (51)

16/1-22/10

1-0-4 / 16-11-11 / 5-2-0 / 0-1-0

En enda vinterförekomst 2 ex 16/1 (MP), anlände sedan 19/3. Den 27/3 svalas de två första i full sommarträkt (UU). Därefter några tiotal fram till 10/4. Denna dag räknades 247 ex bland annat 125 i Hästholmskanalen och 100 ex Vadskärsudden (JM), 45 + 100 ex sträckte över (DG). Antal ökade de närmaste dagarna; 210 ex i Karholmsdammen 15/4 (VA, PBE). Den 19/4 Ca 80 ex stod och vilade sig på stranden. Minst 17 2K-fåglar ingick.

(UU). Följande månad ungefär samma storlek tills 16/5 Ca 235 ex varav flera 2K-fåglar, stod och vilade på Vadarstranden (UU), därefter endast något tiotal närvarande under sommaren.

Sedan gav sig skrattmåarna av. Sträckobsar av måsar är fåtaliga över Torsviken, första sydsträck kom 30/6 med 50 ex (OW), 55 ex 17/7 (BB).

Sista skrattmåarna för året försvann härifrån 22/8 med undantag av 10 ex som sågs 22/10 (OW).

Fiskmå (47)

16/1-31/12

2-1-3 / 12-7-6 / 4-2-2 / 2-2-4

Vinterobsar av fiskmå är numera inte ovanliga, även om de är ganska få. Så fanns 1 ad + 1 2K på drivis VSV om Hjärtholmen 17/2 (UU). Så anlände flyttarna, 15 ex 27/3 stod vid en vak längs gamla flygfältskanten i NV (UU). Ökade snart och var 50 ex 3/4 (BB). Vid Vadarstranden räknades 280 ex 15/4 flera gånger massiva uppflog utan synbar orsak, sista gången spred de sig över Karholmsdammen (SF). Även 1874 230 ex (SF), minskade sedan till cirka 60 ex 19/4 stod och vilade sig på Vadarstranden. En 2K-fågel ingick. En adult fågel hade en vit plastring på höger ben med ev. inskription ED26, men tyvärr ej säkerställt (UU). Resten av året sågs endast enstaka fiskmåsar, som mest 10 ex då och då utom 18/10 då 8 ad var tillsammans med 9 1K på golfbanan (CF). Sen observation av 12 ex 10/12 (GG).

Silltrut (17)

24/3-28/7

0-0-1 / 4-7-3 / 2-0-0 / 0-0-0

Först sedd 24/3 då 2 ex flög förbi Gamla flygfältet (MP), den 3/4 sågs 10 ex där (BB) vilket utan tvekan var det högsta svalade antalet under året - 10 av årets 20 svalade obsar var av ensamma fåglar. Den 1/6 sågs 2 1K-fåglar i Syrhåladammen (JM). De sista fåglarna sågs 28/7, 2+1 ex (DG). Detta är det normala. De ses fram till och med juni och därefter ytterst sparsamt.

Gråtrut (36)

2/1-31/12

1-4-5 / 11-5-1 / 2-1-0 / 1-2-3

Arten svalas relativt oregelbundet vilket tydligt framgår, inte ens varje månad. Närvarande mitt i vintern, 15 ex 16/2 (LBO), under våren flera 45 ex 1/4 nedanför fågeltornet (VBA, PEB) och 200 ex 15/4 i Karholmsdammen (VBA, PEB). Den 19/4 stod 2 ex och vilade sig på Vadarstranden tillsammans med fiskmåsar och skrattmåsar (UU). Ingen häckning dock konstaterad, för övrigt sedd sparsamt under eftersommar och höst.

Havstrut (71)

2/1-22/12

2-2-11 / 15-8-11 / 4-6-4 / 1-2-5

Från 4 ex 2/1 vid östra Risholmen (MP) ökade de till 8 ex 25/3 vid och omkring Rågskår (SF), den 1/4 räknades 16 ex i Karholmsdammen vid och omkring Rågskår, ett par på norra delen höll på och byggde (SF). Den 3/5 sågs ruvande där på en stor betongplint (MP) samt 2 par på Rågskår, ruvande fåglar sågs på 2 bon och en ruvande fågel på den östra av Sälebådarna (UU). Samma sak 16/5 (UU), den 27/6 rapporteras Åtgången på övriga arters ungar är nu hård. Såg trutarna ta 3 ungar under denna dryga timma (MP). Den 4/6 minst 6 par i området, det lär nog inte bli några vuxna andungar! (BB). Den 8/6 fanns på Rörskär 2 par med 2+3 stora ungar, gråtrutstora (SF). Den 1/7 svalas cirka 10 ad och 5 nästan vuxna ungar (BB). Från augusti vanligen 1-2 ex till årets slut.

Tretåig mås (7)

4-14/12

Senhöstens stormar drev in oanade mängder: samtliga sågs vid Risholmen och utanför Mudderdammen, enstaka med några påtagliga undantag: 262 ex flög förbi Mudderdammen 9/12 utanför södra muren. ca. 9 av 10 var ad. Räknade första timma av 2h till 262 st, där andra timman flöt på i samma omfattning. M.a.o. minimum 450 tretåiga under min obsperiod (MP). Den 10/12 28 ex vid Mudderdammen, 60 ex i Risholmsviken på vardera en timme (MP). De sista 2 ad sågs söder om Mudderdammen 14/12 (TW).

Småtärna (2)

Den 12/6 satt 1 adult och satt och putsade sig (MP). Även 18/6 1 adult som födosökte med fisktärnor i dammens SO-hörn (JS). Rapporterad 18 dagar under 11 av åren 1967-2011, huvudsakligen i maj-juli, 4+7+4 dagar. Ibland en lucka på flera år, också nu.

Skräntärna (2)

Den 26/5 sågs 1 adult, kunde beskådas vid fyra tillfällen under obsperioden. Sågs först flygande N längs V Karholmsdammen upp till norra viken, fortsatte längs med Khd.stranden över till Södskärsdammen. Gjorde en vända till. Sågs sedan flyga S över Hästholmskanalen (MP). Den 27/7 flög 1 ex över Karholmsdammens södra del drog sedan öster ut (DK). Fynd 9-10 vid Viken, har setts 3/6-13/8 med många års mellanrum: enda år sedan sekelskiftet 2006.

Svarttärna (5)

16/6-20/6

Upptäcktes på morgonen 16/6 då 1 ex flög omkring över Karholmsdammen (BB), sågs därefter de följande dagarna oftast vid och utanför Vadarstranden och bestämdes även 18/6 till en adult fågel (OW). De sista dagarna sågs den även på andra håll, 19/6 sågs först flyga omkring och födosöka centralt i Karholmsdammen S om Sälebådarna (MO).

Silvertärna (10)

5/5-9/9

0-0-0 / 0-2-4 / 3-0-1 / 0-0-0

1 ex flög förbi Karholmsdammen 5/5 (MP)., sågs sedan då och då; 11/5 ett par (JH, RL). Alltid adulta utom 22/6 då 1 ex 2K födosökte med fisktärnor i Karholmsdammens sydöstra del (MR). Den 12/7 drog 1 ad mot NV tillsammans med 2 1K (MP).

Fisktärna (43)

18/4-15/8

0-0-0 / 7-16-15 / 4-1-0 / 0-0-0

Anlände 4 dagar före medelvärde för de senaste tio åren, en födosökande Hjärtholmen den 18/4 (BÅS) men annars är detta en art som inte har ändrat sin ankomsttid nämnvärt detta sekel. Blev sedan flera, den 27/4 anlände 7 ex utifrån Karholmsdammen, så småningom ungefär halvdussinet, låg ute i vattnet och tycktes simma (!) och badade (SF). Den 1/5 sågs hane mata hona vid Vadarstranden (MP) men annars fanns inte något tecken på häckning inne i Vikens dammar. Den 22/6 sågs en 1K ffiska med 8 adulta fisktärnor i Karholmsdammens sydsöstra del (MR). Normalt sågs ett halvdussin tärnor fiska, den 6/5 15 ex (PS). Vid Vadskärsudden fiskade 6 ex 16/5, en flög utanför udden släppte något litet ev fisk cmstor, fångade igen närmare 10 gånger (SF). I slutet av juli gav de sig av, den siste sågs 15/8, en 1K (BB, NAB).

Kentsk tärna (9)

24/4-10/9

0-0-0 / 3-1-4 / 0-0-1 / 0-0-0

Noterades med 2 ex 25/4 varav en ringmärkt. Båda flög söderut 09:20 (JN). Den 9/5 3 ex i Södskärsdammen (CWE). En 1K vid Risholmsviken 10/9 var enda höstobsen (SS). Tidigare år sedd 1-8 dagar, jämnt fördelade med 3-5 besök månader maj-september.

Sillgrissla (22)

9/8-14/12

0-0-0 / 0-0-0 / 0-4-7 / 4-1-6

En del observationer sent på året, nästan alla mel-

lan Mudderdammen-Hjärtholmen med 1-2 ex, den 11/12 dock 4 ex: en nära Arendalsudden, 2 nära Hjärtholmen och en nära land vid infarten till cont.depån på Risholmen (JH, RNI).

Tordmule (2)

Den 4/12 1 ex mellan Hjärtholmen och Mudderdammen (MP) och 2 ex rastande i Risholmsviken 10/12 (MP).

Alkekung (2)

Den 10/12 flög 1 ex förbi Risholmsviken drog en lov runt viken och fortsatte söder ut (MP). Dagen därpå rastade 1 ex i Södskärsdammen, lyfte efter ett par timmar och flög västerut över berget (MP, JH, RN). Noterad 10 dagar 1989-2011, en gång i april, övriga i oktober-december, flest i november (6 dagar).

Tamduva (19)

15/1-12/12

2-1-2 / 2-3-1 / 2-4-0 / 0-0-1

Ses sporadiskt men svalas troligen inte alltid - medelobs är 2,8 ex men ibland är de flera: 8 ex den 26/7 (DG) och årets rekordsiffra, 12 ex vid Mudderdammen (DG).

Skogsduva (1)

Enda svalade observationen 12/5 då 1 ex noterades, i sällskap med en ringduva (SS).

Ringduva (55)

3/1-5/11

3-4-8 / 7-6-11 / 4-3-4 / 2-3-0

Några vinterobservationer trots kall vinter, bland annat 5 ex Karholmen 28/2 då också spel hördes (SF). Flyktspel över Flatholmen 18/3 (SF) samt spel Karholmen 1/6 (TK). Ytterligare rapporter om spelande ringduvor vid Torslandaviken finns bland annat 20 ex 3/4 (BB). Under hösten fanns cirka 10 ex vid Gamla flygfältet 3/8 och 30/9 (SF). Höstens ringduvesträck berörde Viken 24/9 då 250 ex sträckte åt SV i en flock. (OW).

Gök (13)

8/5-22/8

0-0-0 / 0-5-4 / 2-2-0 / 0-0-0

Spelade på följande platser: Karholmen 10/5 (MP) och 9/6 (SS) samt vid Vadskärsudden 21/6 (JH). Sista spel så sent som 1/7 vid Torslandaviken (BB). Den 1578 flög 1 ex förbi Mudderdammen (BB, NA) liksom 1 ex gjorde 22/8 vid Östra Renovadeponin (MP).

Berguv (7)

9/2-13/10

0-1-3 / 1-2-0 / 0-0-0 / 1-0-0

Observerad på någon av cisternerna inne på raffineriets område, ofta på kvällen innan mörkret. Noterad från Vadskärsudden 8/5 då den gläfsste ett par gånger från den lilla åsen (DG, BLA).

Hornuggla (1)

1 ex Risholmen 22/1 (MP m fl). Tidigare svalad endast fyra gånger, 7/11 1965, 10/2 och 5/3 2006 vid Risholmen samt 18/5 2008 Karholmen.

Jorduggla (1)

Den 13/5 1 ex Vadskärsudden, drog sig sakta norrut (HT).

Tornsvala (seglare) (46)

12/5-4/9

0-0-0 / 0-14-14 / 6-11-1 / 0-0-0

De första sågs 12/5 och välkomnades av ett flertal skådare, art sågs sedan dagligen och nådde synbart aktningstvårda antal: 15-19/5 rapporteras minst 1000 ex vid flera tillfällen men intygas också att de är svårräknade. Därefter färre men vid några tillfällen större antal, 1000 ex 27/5 (MP) och 500 ex 9/6 (SS). Juni juli vid många tillfällen med 2-300 tornsvalor vanligen över Karholmsdammen, mattades av mot slutet av juli. Den 14-15/8 dock 100-150 ex (OW, MO). Sträck mot söder registreras 21-29/8 med enstaka, som mest 50 ex (2h, PL, AW). Årets sista 5 ex kom 4/9 (OW). Septembefynd av arten sker nu varje år, ofta senare.

Göktyta (2)

I rishögarna öster om backsvalekolonien 1 ex 28/4 (KJ). Den 26/8 sågs 1 ex vid Flatholmen, stötte den vid stenflishögarna söder om Svalhögen. Tytan flyttade sig in i ett närliggande buskage, där vi tittade på varandra i ca 10 min (MP). Tidigare har arten svalats 9 dagar 1998-2010, april (3 dagar), maj (3) och augusti (2) samt dessutom ett sent fynd i oktober 2005 (Magnus Unger).

Gröngöling (12)

12/3-8/11

0-0-2 / 3-0-0 / 2-1-1 / 2-1-0

Spelande gröngöling rapporterades från Golfbanan 12/3 (MP), spel även 3/4 och 19/4 i område Flygfältet/Karholmen. Övriga året lite spridda observationer vid Småbåtshamnen 28/7 (DG) och Södskärsdammen 17/9 (MT, GG) och 8/11 (HT).

Spillkråka (1)

Rapporterades från området norr om tornet 5/6 (LA). En ovanlig gäst, 11 dagar svalad sedan 1963 (om en övervintrande 2008-2009 räknas bort) och detta blev det första junifyndet.

Större hackspett (11)

1/3-18/12

0-0-2 / 0-1-1 / 0-0-0 / 1-3-3

Sporadisk vintergäst på Karholmen och Flatholmen med ensamma fåglar - dock 2 ex på Karholmsdammens Bohussida 12/11 (OBW, KW). Sommarobs vid Gamla flygfältet 1/6 i stora trädet vid kulvertutloppet i karholmsdammen (MP).

Mindre hackspett (10)

18/1-7/10

3-1-3 / 1-0-0 / 0-0-0 / 0-2-0

Hona födosökte på vinterståndare av kardborre vid Risholmen 18/1 (BB). I samma område sågs hane 30/1 (MP) och hona 20/2 (TJ). Även 13/3 sågs hona (PL) och 19/3 hane (MP) på Flatholmen. 1 ex observerad 22/1 vid golfbanans vall i NO (MP), sågs också vid golfbanan 1/3 (PEH,

JHA). Den 6/11 rastade 1 ex kort i trädridan södra stranden av Karholmsdammen och drog sedan vidare västerut (IS).

Trädlärka (2)

Årets två udda observationer kom den 21/8 med 1 ex vid Rörskår (JM) och 23/10 1 ex som flög över oss vid Karholmen ljudligt sjungande (OBW, KW).

Sånglärka (86)

5/3-17/12

0-0-16 / 16-10-11 / 7-7-10 / 7-0-2

Normalt ses sånglärka redan i februari; så icke i år. Första svalade lärkan sjöng 5/3 på Golfbanan (PEH, JHA). Sågs därefter enstaka tills 13/3 då 15 ex rapporteras från Mudderdammen, ca/varav en del speflög (PL). Rapporteras vidare mars ut med en handfull nästan dagligen, 2-9/4 så 10-20 ex vid Mudderdammen, rapporterade som rastande. Totalt 61 sångrapporter kom från Mudderdammen 5 ex 10/4 (DG), Rörskår 4 ex 8/6 (SF), Södskärsdammen 1 ex 1/6 (JM), Torsholmen 1 ex 18/6 (PL, AW), Vadskärsudden 1 ex 28/6 (PL), dessutom rapporterades ett permanent häckningsrevir vardera från Gamla flygfältet 27/5 (MP), Vadarstranden 28/6 (MP), Västra Renovadeponin 28/6 (MP) samt 2 revir Mudderdeponin 18/6 (PL, AW). Det skulle kunna betyda totalt 12-15 häckande par och är i så fall antagligen en av de bättre lokalerna för sånglärka i trakten. Inga konkreta häckningsbevis dock.

Frampå sensommaren 28/7 fanns 12 ex iv Mudderdammen, ett fåtal sjöng lite halvhjärtat (DG). Vanligen rapporteras sedan enstaka, dock 16 ex 11/9 vid Mudderdammen (MP) och 30 ex rastande vid Torslandaviken (AHÖ, EE). Mudderdammens betydelse för rastande småfågel (liksom för fågelskådare) visas av att av 28 lokaliserade obsar juli-sep gjordes 17 där och 5 vid Vadskärsudden.

Backsvala (68)

10/4-9/9

0-0-0 / 15-19-9 / 9-12-4 / 0-0-0

Den första svalades 10/4 födosökte ensam kring

kolonin (DG), näst tidigaste ankomst (9/4 2006) därefter anlände de några i taget: först 19/5 cirka 15 ex, flög över SO-delen av holmen och fångade rikligt svärmande fjädermygg. Den 23/4 flög ofta i tät flock ibland inne inspekterade boplatser kort, totalt kanske 60-tal men ibland helt borta från kolonin (SF, BLA).

Antalet backsvalor vid kolonin i svalhögen anges sällan, den 28/4 cirka 100 ex (BK), samma antal eller lägre anges även senare. Den 20/6 omkring 40 exemplar vid Svalhögarne. (VA, GA). Årets högsta siffra är 200 ex 17/5 svårräknat (CF, SS) och 200 ex 26/7 låg aktivitet vid kolonin - utflugna ungar?? (OW). Ingen boräkning gjord, av uppgifter om antal att döma har kolonin minskat. Minskade i augusti och de sista 7 sågs 9/9 över Mudderdammen (MP).

Ladusvala

10/4-6/10

0-0-0 / 11-17-5 / 4-8-5 / 1-0-0

Först svalad 10/4, med 1 ex över vassen öster om modellflyget (DG) och lite senare vid svalhögarne (NG). Det var tidigaste ankomst någonsin svalad - medeldatum för ankomst 1996-2010 var 20/4. Sågs sedan enstaka hela april, några sträckande 14/4 (JN), i maj sågs lite flera, 10-25 ex vid besöken. Den 3/5 minst 50 ex, flög lågt över vattnet N om Karholmen och fångade fjädermyggor (UU). Den 17/5 svalas 200 ex, svårräknade (CF, SS). Några sträckte syd 1/9 (BB) och den för året siste svalade sågs 6/10 (MP), vilket var lokalens fjärde oktoberfynd av ladusvala. Det är det näst senaste datum arten setts här - den 7/10 1979 fanns en 1K vid Syrhålskanalen (Peter Strandvik).

Hussvala (40)

27/4-4/9

0-0-0 / 2-16-10 / 4-6-2 / 0-0-0

Närvarande hela obsperioden med som mest 10-20 ex, ofta rapporterade från Torslandaviken. och ansågs liksom andra svalor vara svårräknade. En observation 20/6 av 6 ex som flög vid parkeringsplatsen för att samla bomaterial antyder häckning, kan vara p-platsen vid Vadskärsudden (VA, GA). Sydsträckande 15 ex över Karholmsdammen 3/8 (2h, SF).

Stor piplärka (1)

Den 19/9 1 ex vid Södskärsdammen, uppmärksammades på låtet då den kom från Södskärsdammen och passerade över ängen vid infotavlan i riktning mot Vadskärsudden, låtet hördes vid fyra tillfällen (HT). Svalad en gång tidigare från *Viken*, 2/10 2005 (Johan Svedholm, Pär Lydmark).

Trädpiplärka (13)

20/4-15/9

0-0-0 / 2-3-1 / 2-3-2 / 0-0-0

Sjöng vid några tillfällen, Rödjeliden 7/5 (DH, AL, JSC) och Ardalsberget 22/6 (MRA). Sedd enstaka 1-4 ex på de mest skilda platser - 9 lokaler på 16 obsar varav 12 anger mer exakt lokal. Vid Mudderdammen sträckte 4 ex söderut 31/8 (3h, MP).

Ängspiplärka (88)

11/3-31/12

0-0-8 / 19-14-7 / 5-3-12 / 14-5-1

Den 11/3 lyfte 1 ex från Mudderdammen (BB) vilket markerade början på ängspiplärkevåren vid *Viken*. Enstaka ex sågs tills minst 30 ex svalas från Gamla flygfältet 3/4 (MP) och cirka 50 ex 19/4 N-NO om modellflyget, åt av rikligt svärmande fjädermygg (JU). Samma plats 22/4 lika många (DL). Där sågs ett varnande par 14/4 (JN) och 4 ex sjöng sin enkla visa alldeles ovanför oss 27/4 (SF, BA). Även senare under våren förekom sjungande ex här, 3/5 minst 5 ex varav ett par sjungande (UU). Den 31/5 sågs 4 ex vid Gamla flygfältet, dels med bomaterial, dels med mat (SF, BA). Sjungande fåglar sågs också vid Mudderdammen 18/6 (PL, AW). Den 16/7 upprörd fågel Gamla flygfältet (SF).

Den 22/7 20 ex där (MP). I september rastade många vid Mudderdammen, 15/9 400-440 Mudderdammen + ca 200 Flatholmen. Blir nog ett mastigt sträck i morgon (MP) och 23/9 220-300 ex Mudderdammen (MP). Minskade sedan gradvis där men fortfarande 29/9 160 ex (MP), 60 ex 6/10 (MP). I slutet av oktober minskade ytterligare, sedan sågs endast en handfull, vanligen vid Mudderdammen. Där sågs också den sista för året i det sydöstra hörnet, på Nyårsafton (PB).

Rödstrupig piplärka (3)

Den 10/9 rastade vid Mudderdammen, bergknallen i SV, lockade flera ggr (MP), sedan 5/10 vid NV delen av Mudderdammen. Varit uppe och lockat fint vid tre tillfällen, ena tillfället över GREFAB:s blåa hangarer. Även dagen därpå (MP).

Skärpiplärka (10)

16/4-13/10

0-0-0 / 1-0-0 / 0-1-5 / 3-0-0

Vid Vadskärsudden fanns 1 ex 16/4 (MP), övriga observationer under året vid Mudderdammen, 30/8 3 ex på Muddervallen mot havet (OW). 11/9-13/10 sågs vid olika tillfällen 1-4 ex i Mudderdammen (MP).

Gulärkla (82)

18/4-23/9

0-0-0 / 10-19-18 / 10-15-10 / 0-0-0

Den första för året svalade här drog runt vid Mudderdammen 18/4 och lockade (JO, EO). Den följdes snart av flera och allt tyder på ett antal häckande par på olika lokaler. Dock begränsar sig häckningskriterier till sång och ev oroliga föräldrar resp adult med mat till ungar.

1. Mudderdammen sång 25/4 (JN) liksom sång 22/5 av 2 hanar sydlig ras (JS), 1 ad föda åt ungar 8/6 (MF) och 2 ad dito 18/6 (GG). 2 ad + 3 1K sågs 5/7 (JN) och 15 ex totalt 26/7 (OW).

2. Flatholmen Nära backsvalekolonin sång 1 ex 25/4 (JN), 3 ex sjöng 12/5 (SS) och 20/6 flög 6 exemplar runt och varnade intensivt vid Backsvalekolonin, minst 1 unge kunde noteras, ganska ung (VBA, GA).

3. Gamla flygfältet hane, möjligen 2 hanar sydlig gulärkla sjöng 30/4 (MR), 3 ex sjöng 7/5 (FK), 16/6 4 ad med föda åt ungar (MP), 16/7 varnande upprörd (SF, 2 par revir (MP).

Vadskärsudden 10/6 lämplig biotop par (MP), 18/6 par upprörda (JN) samt Vadarstranden sång 2 ex 12/5 (SS) var lite för isolerade händelser för att ge intryck av häckning.

Frampå hösten 14/8 rapporteras 200 ex vid Torslandaviken, möjligen vid Mudderdammen där 1578 fanns 80 ex där en fin flock med minst 80 gulärklar

höll till i Mudderdammens norra del (MO). Vid Flat-holmen flög 80 ex förbi 26/8 (MP), 30 ex den 4/9 vid Torslandaviken (OW) var sista större flocken för hösten - därefter några veckor framöver högst enstaka.

Forsärsla (1)

Av denna vid Viken så rara ärsla sågs bara ett exemplar detta år, en sträckande åt SO över Mudderdammens 10/9 (MP). Genomsnitt obsar/år på senare tid 7 dagar, utom 2010: 2 dagar.

Sädesärsla (52)

2/4-17/10

0-0-0 / 19-8-6 / 5-4-7 / 3-0-0

Betydligt försenad (medeldatum 25/3 2002-2010) flög den först svalade sädesärslan förbi Syrhåladammen 2/4 (MP), men följdes snart av flera. Den 8/4 sträckte 15 ex N på aftonen vid Karholmen (SSU) liksom 10 ex på morgonen 9/4 Kom sträckande längs grusvägen i små grupper (SSU). 10 ex åt N vid Mudderdammens på fm 10/4, i små grupper (SSU). På Golfbanan sågs 20 ex 16/5 (SF, BA), annars var detta en ensling under våren, sågs i medel med 3 ex/obs april-juni. Adult med ungfågel vid Vadskär 28/6 (PL) var det enda fyndet som indikerar häckning trots att arten borde finnas med många par i denna steniga miljö. Ytterligare lite större förekomster: 10 ex 16/7 Flygfältets startbana (SF), 11 ex Småbåtshamn 26/7 (DG), 25 ex 28/7 Mudder (DG), 22 ex på gräset vid modellflyget 3/8 (SF), 30 ex golfbana 10/9 (IV) och 10-16/9 20-40 ex vid Mudder (MP). Den 17/10 sågs den sista, flög förbi Muddret (MP). Detta är den (hittills) senaste sedda sädesärslan vid Viken.

Sidensvans (3)

1 ex vid Risholmen 1/1 (BSJ, KS), den 9/4 sågs 7 ex vid Flatholmen, åt av fjolårets nypon (MP) och 14 ex sågs vid Torslandaviken 5/11 (OW).

Gärdsmyg (11)

2/1-31/12

1-0-0 / 2-0-1 / 0-0-0 / 0-5-2.

Upprörd fågel vid Södskärsdammen 9/4 och 5/6 (SSU) och en enda sångobservation från området, den 14/4 vid Karholmen (MP). För övrigt mest svalad under vinterhalvåret, 9 dagar 16/10-2/1. Totalt 5 ex vid Torslandaviken 8/11 (OW).

Järnsparv (24)

2/4-22/11

0-0-0 / 7-0-2 / 3-0-4 / 6-2-0

Förstafynd 2/4 av nordsträckare vid Syrhåladammen (PS), putsade tidigare aprilrekord med en dag - dock är arten svalad 4 gånger här i mars. Därefter en och annan sångobservation, vid Karholmen 3/4-1/7 vid 6 tillfällen, 8/6 2 ex (MP). Även 3/4-8/6 vid Gamla flygfältet, också tillfälligt Östra Renova, Ardalsberget och Torsholmen. Under hösten rastande vid Golfbana 5 ex 15/10 (DLU) och Mudder 3-5 ex 15/9-4/11 (MP).

Rödhake (26)

3/4-31/12

0-0-0 / 10-1-0 / 0-1-0 / 2-9-3

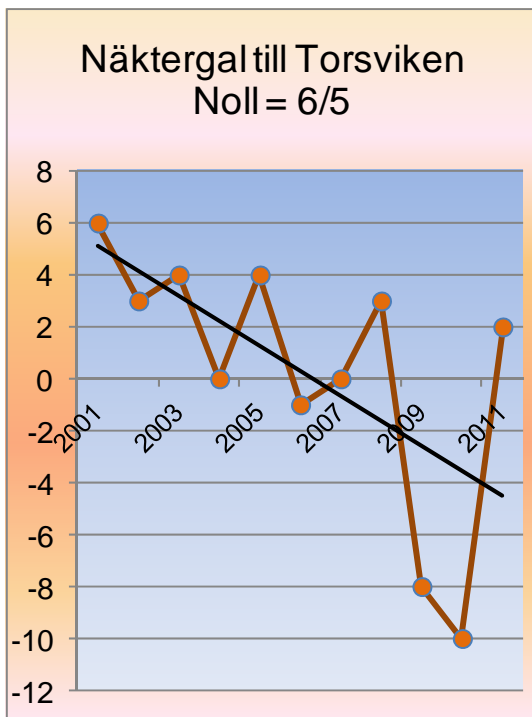
En något märklig fördelning över året: inga vinterfynd i början av året, därefter 5 månader med bara en enda observation, 1 ex Vadskär 15/8 (TW) - det ser alltså ut som om rödhake inte finns som häckfågel vid Viken. Alternativ förklaring att rödhaken är utomordentligt diskret under häckningstid. Sång av 1 ex vid Karholmen 15/4-27/4 och av 1-2 ex vid Flygfält, Flatholmen, Ardalsberg, Södskår och Vadskär. Den 5/11 rapporteras 15 ex vid Torslandaviken (OW), samma dag 5 ex Viken flera sjungande (LN). Vid Flatholmen 30 ex 6/11, troligen fler (MP). Därefter några enstaka kvar året ut.

Näktergal (37)

8/5-8/7

0-0-0 / 0-15-20 / 2-0-0 / 0-0-0

Premiärfågel 8/5 då 1 ex sjöng vid Karholmen (DG). Sedan följde åtskilliga observationer, nästan alla av sjungande fåglar. Liksom tidigare har maximalt antal sjungande adderats från olika lokaler enligt följande. Ardalsberget 16/6 (JH, JK), Flatholmen 3 ex 2/6 (SSU), Gamla flygfältet 4 ex 25/5 (NA), Karholmen 3 ex 1/6 (TK), Karholmsdammen Vg 3 ex 13/6 (RES), Karholmsdammen Boh 24/5 (MP),

Syrhålakanalen 1 ex 5/6 (MP), Södskärsdamm 4/6 (SSU), Torsholmen 21/5 (MP), Vadskärsudden 2 ex 1/6 (JM), Västra Renova 10/6 (MT) = 21 hantar.

Ett annat sätt att räkna kan vara vad som är rimligt. Av 67 sångrapporter kom 2-3 ex från Flatholmen 26/5-10/6, Gamla flygfältet 1-3 ex 17/5-23/6, Karholmen 1-3 ex 8/5-19/6, Vadskärsudden 1 ex 20/5-21/6, på ytterligare 12 lokaler sjöng arten men rapporteras bara några få dagar, bristen på rapporter kan naturligtvis också bero på få besök.

Summeras dessa mer restriktiva uppgifter ger det 6-10 revir. Revir är inte häckningar, inga konkreta bevis på häckning finns, dock ett fynd av nyligen flygg unge 26/7 2006 (Johannes Löfqvist). Sista obs vid Syrhålakanal 8/7 av 1 ex (OW), den månad då arten brukar ebba ut. Har bara setts elva dagar i juli tidigare och 3 dagar i augusti.

Svart röstjärt (2)

Sågs kort 22/4 vid 09:15-tiden, sågs hastigt vid ett klippsträng strax efter brandkårstationen på Karholmen. Försvann spårlöst (CF) och även 28/7 vid Flatholmen kortvarigt vid bron över pipeline-sen. (JS). Påträffad ffg okt 2001. Sedan i mars 2005. Därefter 2007 (5 dagar), 2008 (1), 2009 (1) och 2010 (5 dagar).

Röstjärt (12)

24/4-24/9

0-0-0 / 2-2-1 / 4-1-2 / 0-0-0

Anlände 24/4 då hane sågs (OW), dagen därpå 1 ex i sälj vid Flatholmen (BL). Hane med mat sågs vid Vadskärsudden 7/7 (MP), dagen därpå rapporteras 5 utflugna ungar vid Torslandaviken (OW), kan möjligen vara den kullen.

Buskskvätta (34)

19/4-10/9

0-0-0 / 6-10-1 / 1-12-4 / 0-0-0

Första fågeln var en hane som sågs 19/4 vid Gamla flygfältet (NAB), den tidigaste ankomsttid som noterats på lokalen. På 10 år har artens förstagångare anlant två veckor tidigare - eller om man så vill 3 veckor (14/5 2001, 19/4 2011). Denna ensamma hane betittades under kommande veckan av andra rapportörer, en vecka in i maj anlände flera. Den 7/5 svalas 8 ex vid Östra Renovadeponin (OW) och den 10/5 räknades 25 ex vid Gamla flygfältet (MP). Detta var den plats där arten sågs mest, men hane sågs också 11/5 vid Mudderdammen (JH, RL). Par i lämplig häckbiotop rapporteras 21/5 utan att plats anges ((AS, SK) även om Gamla flygfältet förefaller sannolikt. Detta är dock enda gången som indicier på häckning äger rum. Mot slutet av sommaren flockas arten, 14 ex ses vid Golfbanan (II) och 18 ex vid Mudderdammen (HT) 23/8, ökade till 25 ex Mudderdammen 31/8 (MP). Arten sågs ytterligare någon vecka, då vid Mudderdammen 3 ex 10/9 (SS, MP).

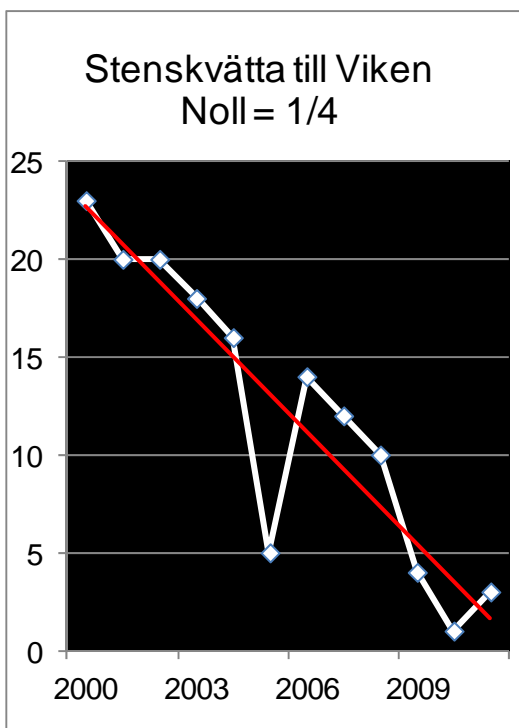
Stenskvätta (53)

3/4-17/10

0-0-0 / 15-8-8 / 4-5-10 / 3-2-0

Första fågel vid Mudderdammen 3/3, höll till vid yttre vällen, möjligen 3 ex (BB). Näst tidigaste ankomst på lokalen, på senaste decenniet har förstafågeln likt många andra flyttfåglar tidigarelagt sin ankomst från 23/4 till 3/4... Mudderdammen var därefter den plats där arten ofta sågs (15 gånger) jämte Gamla flygfältet (11) av totalt 57 obsar på totalt 12 lokaler. Det var också vid Muddret som 9 ex sågs 19/6, 3-4 adulta fåglar

sågs tillsammans med ungfåglar, minst två olika häckningar (SS). Dagen innan sågs 2 1K där (PL, AW), 18/6 sågs en flygg juvenil vid Rörskär (CP). Den 30/6 sågs en 1K vid Södskärsdammen (MP). Gamla flygfältet hade spelande fågel 7/5 (FK), och 8 ex 10/5 (MP), men inga konkreta exempel på häckning. Vid Mudderdammen flockades den senare på hösten, 8 ex 15/9 (MP).

Ringtrast (2)

Vid lilla bron från parkeringen till Södskärsdammen 12/5 (MP). Drog och gick ner vid Vadskärsudden eller liten bit till. Den 18/10 vid 17:15-tiden, Härligt! Sällskapade med starna, rödvinge- och björktrastarna, västra delen av golfbanan (CF). Tidigare svalad vid Viken 1-3 dagar/år sedan 2001, totalt 12 dagar varav 7 i april, men tidigare även i maj och oktober.

Koltrast (37)

2/1-31/12

2-3-3 / 6-3-6 / 3-1-1 / 1-5-3

Lite vintertrastar, bland annat 4 ex Karholmen 28/2 (SF). Sång av 2 ex vid Karholmen, samt 1 ex Vadskär, Ardal, Flatholmen, Södskär, Mudder, Risholmen och Småbåtshamnen. Rapport om 5

sjungande vid Karholmsdammen Boh 10/4 (DG). Vid Vadskär sågs en 1K 23/8 (PL, AW), årets enda ungfågel.

Björktrast (25)

22/1-31/12

1-2-2 / 3-1-0 / 0-1-0 / 7-2-6

Fåtaliga i årets början, med 1-10 ex, endast en sommarobservation med 1 ex 1/7 (BB). I oktober ökade antalet till 100-300 ex, 120 vid Muddret 17/10 (MP), cirka 100 i västra delen av golfbanan 18/10 (CF) och minst 300 vid Torsholmen 24/10 (MR). Därefter ebbade det ut men 17/12 fortfarande 100 ex, Ardalsberget (UU) och 50 ex Gamla flygfältet 20/12 (SF).

Taltrast (23)

3/4-4/11

0-0-0 / 10-2-1 / 0-0-2 / 7-1-0

Sång på Karholmen 3/4 (BB, MP), därefter också Vadskär, Syrhåladamm, Ö Renova och Södskär fram till 23/6. Trots detta inga indikationer på häckning. Tydlig koncentration på området mellan Pumphuset och Obskullen. Hösten innebar flera, 2/10 rastade 60-80 st Vadskärsudden, lite svårräknat då de pumpade fram från kanten på östra bergknallen tätt över vegetationen (MP). Den 12/10 16 ex Flatholmen ensamma fåglar, 6 ex Muddret (MP). Den 17/10 30 ex Flatholmen (MP). Sista för året 2 ex Mudderdammen 4/11 (MP), näst sista datum sett här.

Rödvingetrast (14)

8/4-12/11

0-0-0 / 1-0-0 / 0-0-0 / 9-4-0

1 ex förbi Karholmen 8/4 (SSU) och 10 ex vid Viken 16/4 (OW), sedan enbart höstobservationer med början 4 ex 2/10 på Karholmen, åt fläderbär (BB). Stora antal 16-18/10 med 300 ex i Viken 16/10 (OW), 100 ex 17/10 lågt räknat, hördes och sågs vid alla stopp runt om i Viken (MO) och cirka 150 ex 18/10 17:15-tiden, de höll bland annat till i trädridan vid västra delen av golfbanan (CF). Följande vecka sågs 20-75 ex vid Karholmen och Torsholmen, därefter bara ensamma fåglar.

Dubbeltrast (6)

16/4-17/10

Den 16/4 1 ex (OW), 8/5 flög 1 ex förbi Vadskär (DG, BL). Därtill kommer 4 observationer av ensamma fåglar 24/9-17/10, sviten avslutas vid Flatholmen 17/10 med troligen 3 ex (MP). En sporadisk gäst vid Viken, numera 4-7 gånger per år, mest frekvent i mars (12 av totalt 38 obsar) och oktober (8 obsar).

Gräshoppsångare (1)

Vid sydvästra Södskärsdammen sjöng 1 ex 10/5 (FS). Det var den 53 svalade dagen totalt i Torslandaviken sedan 1982, förekomst har varit sisådär, förekomst 12 av dessa år. I allmänhet svalad endast 1-2 dagar utom vissa år (2004, 2005 och 2009) då 11-15 dagar noterats. Maj är bästa månad, enär en tredjedel av alla obsar har ägt rum 11-20/5.

Sävsångare (6)

Sporadisk sång söder om pumphuset inledde 27/4 (JN), därefter obs av 2 ex Torslandaviken (OW) och en sjungande vid Gamla flygfältet 22/5 (SSU), fortsatte där fram till 27/5. Den 26/7 blev sista tillfället att avlyssna sång vid Torslandaviken (DG).

Kärrsångare (40)

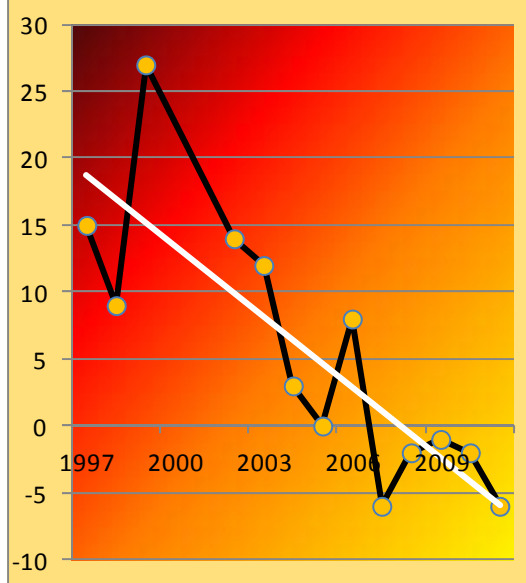
12/5-16/9

0-0-0 / 0-13-18 / 6-2-1 / 0-0-0

Den 12/5 hördes den första sjunga vid Karholmen (BB). Där kom också följande observationer av upp till 3 sjungande fåglar 1/6 (TK) tills 2 hördes vid Mudderdammen 5/6 (MP).

Ett försök till sammanfattning: Flatholmen 5/6 1 (MP). Västra stranden från SV viken till pumphuset 8/6 6 ex (MP). Vadskärsudden 21/6 1 (SF, BA). Södskärsdammen 23/6 1 (BA). Syrhåladammen norr om 19/6 1 (SS). Karholmsdammen vall mot Mudderdammen 19/6 4 revir (JS). Gamla flygfältet 16/6 3 sporadisk sång (MP). Tillsammans ger detta 17 sångrevir. Hur många av dessa som skred till häckning vet ingen, men en årsunge 1K rapporteras på obekant lokal 30/8 (OW). Senare

Rörsångare ankomst Viken
Noll = medelvärde 5 maj

på hösten sågs enstaka, sist 16/9 vid Södskärsdammen i nässelsnåren mot Vadskärsudden (HT).

Rörsångare (60)

24/4-4/9

0-0-0 / 4-22-16 / 9-7-2 / 0-0-0

Anlände 24/4 (OW), betydligt tidigare än förr. Kom till Torsviken i maj fram till 2005 då den första sågs 30/4. Sedan har denna utveckling fortsatt som för så många andra långflyttare. I våra tidiga vårar har de som kommer tidigt en fördel. Skillnaden är minst 3 veckor på 14 år...

Exakt 100 sångobsar fördelade sig maximalt som så: totalt 38 sjungande hanar G:a Flygfältet 2 ex 31/5 (SF, BA), Karholmen 5 ex 8/6 (MP), Karholmsdammen (Boh) 7 ex 26/5 (MP), Karholmsdammen (Vg) 4 ex 1/6 (JM), Mudderdammen (Vg) 2 ex 1/6 (JM), Syrhåladammen 4 ex 5/6 (SSU), Södskärsdammen 4 ex 12/5 (MP), Vadarstranden 1 ex 18/6 (OB), Vadskärsudden 5 ex 10/6 (MT).

Bättre är givetvis inventeringar vid samma tillfälle. Den 1/6 gjordes en inventering som gav 3 ex Vadskärsudden, 4 ex Södskärsdammen, 2 ex Syrhålskanalen, 3 ex Syrhåladammen, 2 ex Mudderdammen (Vg-delen), 4 ex Karholmsdammen (Vg-delen), 1 ex Karholmsdammen (Boh-delen) = 19 ex (JM). En liknande inventering 10/6 visade på 2 sjungande hanar på G:a Flygfältet, 2 Kar-

holmsdammen (Boh-delen), 3 Syrhålakanalen, 4 Södskärsdammen, 5 Vadskärsudden, Torslandaviken = 16 hanar (MT). Antal par kan möjligen ligga mellan dessa undersökningar; 20-25 revir.

Härmsångare (3)

Den 5/6 sjöng 1 ex på Flatholmen, Södra skogsdungen. En överraskning. (MP). På Karholmsdammens Vg-del åter sång 13/6 RES), kanske samma fågel? En fågel rastade i vassen utmed östra kanten 17/8 (MT). En relativt sparsamt förekommande gäst, har setts 19 ggr 1982-2010 i maj (9 dagar), juni (7), juli (1) och augusti (2).

Höksångare (1)

En 1K fågel fångades och ringmärktes 27/8 vid Flatholmen (DL). Första fynd för Torsviken.

Ärtsångare (21)

2/5-4/9

0-0-0 / 0-8-6 / 3-2-2 / 0-0-0

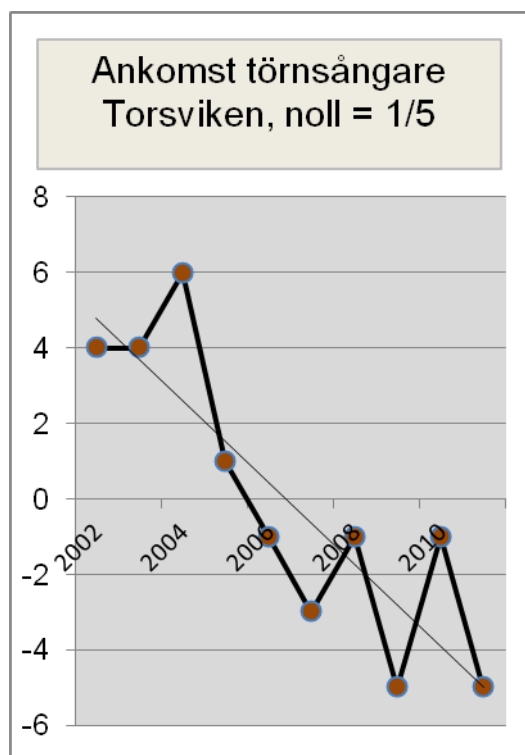
Anlände 2/5 /BB) men i motsats till andra sångare är denna tid i stort sett samma som för 12 år sedan. Åren 1999-2011 har ankomst legat på 28/4 + - 4 dagar utan någon tendens. Två ex hade revir vid Gamla flygfältet 19/5 (MP) samt Ö Renova 8/5 (MT), , samt ett ex vid vardera vid Vadskär 8/5 (DG, BLA). Karholmen 7/5 (AO), Södskärsdammen 1/6 (JM), Risholmen 5/5 (SS) och Vadarstranden 23/6 (AR) - totalt 9 revir. Fågel med mat till ungar sågs vid Karholmen 5/6 (LA). Den 21 och för året sista sången hördes 5/7 vid Vadskärsudden (JN).

Törnsångare (57)

25/4-4/9

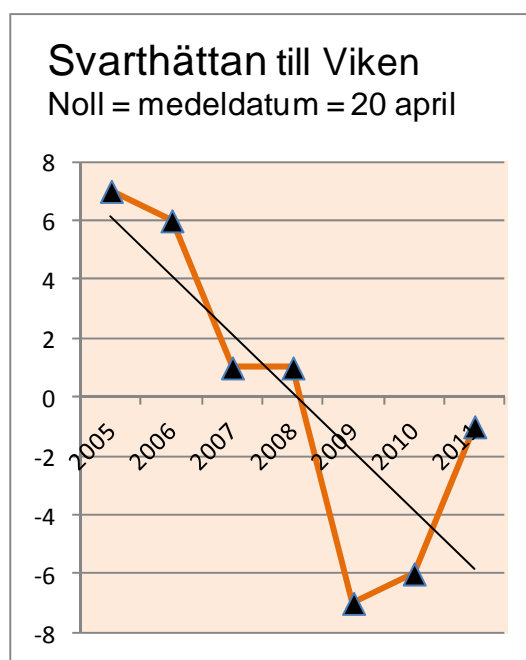
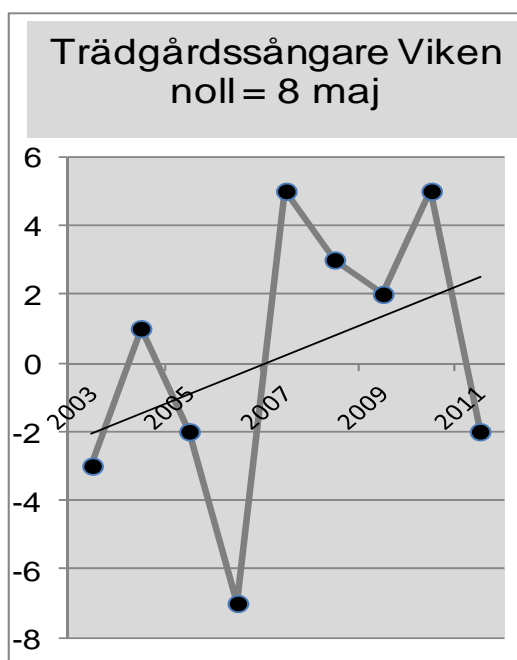
0-0-0 / 6-22-16 / 5-6-2 / 0-0-0

Anlände 25/4, då 2 ex sjöng vid Vallen norr om Mudderdammen (JN). Kom i stort sett på samma

datum som senare år men i likhet med många andra fjärrflyttare en vecka tidigare jämfört med början av seklet. Arten är allmän i Viken och sjunger mycket och gärna. Några heltäckande inventeringar har inte gjorts men delinventeringar föreligger. Resultat: 6 Gamla flygfält 19/5 (MP), 7 Flatholmen 2/6 (SSU), 2 Mudderdamm norr om 25/4 (JN), 8 SV-vik till Karholmen 8/6 (MP), 3 Risholmen 1/6 (JM), 1 Rödjelid 26/6 (MP), 2 Rörskär 1/6 (JM), 2 Syrhålakanal 1/6 (JM), 2 Södskärsdamm 16/5 (SF, BA), 2 Vadarstrand 23/6 (AR), 4 Vadskärsudde 8/5 (DG, BL) = 39 sångare. Flera bedömare har givit 25 ex som ett förslag, vilket antagligen är för lågt. Metoden att summera dessa olika antal kan kritiseras men får stå till bättre beräkning kommer.

4 ad med 7 pulli sågs 19/6 vid Karholmsdammen/Boh (LA). Sång fortsatte i sommaren, sist 1/7 då 7 ex rapporteras (BB). Även i 30/8 rapporteras 8 ex (OW), årets sista obs var 7 ex 4/9 (BB).

Trädgårdssångare (25)

6/5-3/8

0-0-0 / 0-11-9 / 3-2-0 / 0-0-0

Den förste svalades detta år 6 maj på Karholmsdammens Bohussida (OH, TA), ungefär där medelvärdet för ankomst 2003-2011 ligger, 8 maj. Ankomsten har visat viss variation fram och åter men utan tydlig tendens - om någon sådan finns kommer arten nu nästan en vecka senare än för 9 år sedan... de större mängderna tycks ha kommit i mitten av månaden, 16/5 sjöng 3 ex längs stigen från golfbanan till Pumphuset och något senare samma morgon 2 ex vid parkering Vadskärsudden (SF). Därefter inkom totalt 34 sångrapporter med 1 ex vardera från ett litet antal lokaler: Obskullens norra del, Pumphuset, Vadskärsuddens parkering och Södskärsdammen. Vid Flatholmen sjöng 2 ex 1/6 (JM). De sista fåglarna för säsongen sågs vid Gamla flygfältet 1/8 (SF) och Torslandaviken 3/8 (BB).

Svarthätta (38)

19/4-2/10

0-0-0 / 7-16-8 / 3-1-2 / 1-0-0

Första vid Karholmen 19/4 (BB, MO, UU), denna art visar ett tydligt mönster av allt tidigare ankomst, även om detta år bröt den trenden. Sång vid Karholmen 4 ex 20/4 (BB), minskade sedan något, 5/5 3 ex (MP). Dessutom ensamma sjung-

ande fåglar vid Vadskär, Mudder, Rödje, Risholm, Flygfält, Södskär och Ardal. Den sista för året provianterade på fläderbär vid Karholmen 2/10 (BB).

Grönsångare (3)

Vid Flatholmen sjöng 1 ex 29/4 (MP) och vid Karholmen 5/5 (MP). Gamla flygfältet är inte direkt någon grönsångarterräng, ändå sjöng 1 ex där 22/5 (SSU). Årsviss från 2005 men vissa år med 2-4 obsar.

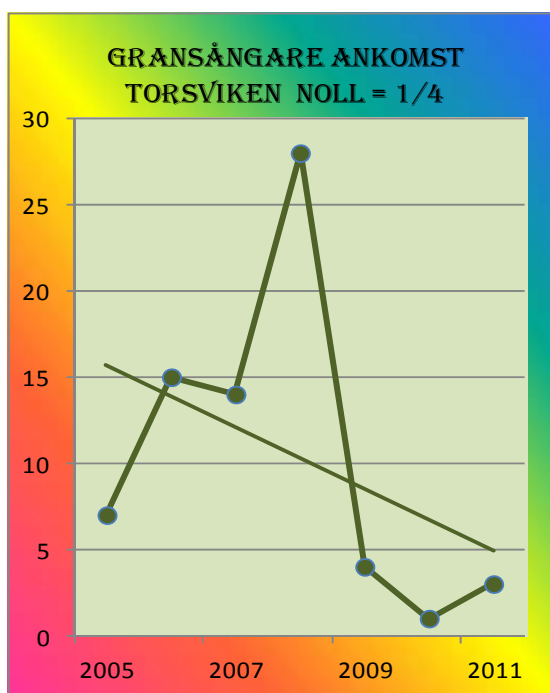
Gransångare (53)

3/4-2/10

0-0-0 / 16-17-7 / 5-4-4 / 1-0-0

Gransångaren har ganska nyligen anlant till detta område; det var först år 2009 som antalet observationer ökade påtagligt, dessförinnan hade endast ett fåtal vårobservationer gjorts. Först noterad 3/4 då 4 ex sjöng vid Karholmen (BB). Som för många andra flyttfåglar på lite längre distans har också ankomsttider flyttats bakåt, från mitten av april till aprils första dagar.

Sång fortsatte hela varen i möjligen 14 revir även om detta bygger på få uppgifter: Karholmen 3 sjöng 19/4 (BB), Östra Renova 1 ex 10/4 (JM), Vadskärsudden 3 ex 16/4 (MP), Gamla flygfältet 2 ex 17/4 (MP), 2 ex Södskärsdammen 25/4 (MP), Mudderdammen 18/4 1 ex (JO, EO), Golfbanan 1 ex 22/4 (TJ), Rödjeliden 1 ex 7/5 (DH, AL, JSC).

Några uppgifter finns om 10-15 ex i juli och augusti, den sista för året sågs 2/10 (BB).

Lövsångare (55)

16/4-29/9

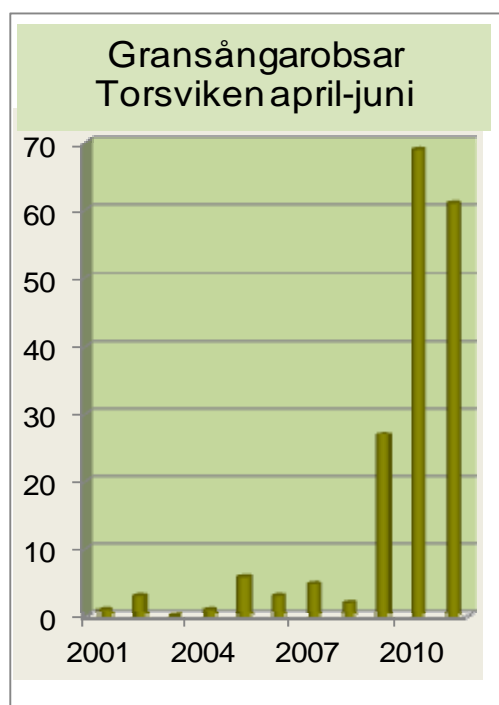
0-0-0 / 11-13-12 / 4-9-6 / 0-0-0

Först noterad 16/4 vilket är 4 dagar tidigare än medelvärde för 1999-.2010 (utom 2001, inga vårobsar svalade, 2004 inga förrän 15/5).

Långsiktig trendlinje visar på tidigare ankomst nu än 1999 med 9 dagar men en del variation mellan åren. Sjungande hanar: Vadskärsudden 5 ex 18/4 (MPZ) och 25/4 (JN), Södkärsdammen 3 ex 18/4 BS), Karholmen 4-6 ex 19/4 (BB), minst 8 ex 26/4 (BB), Vadarstranden 5 ex 20/4 (DN, CG), Gamla flygfältet 4 ex 5/5 (MP), Flatholmen 4 ex 2/6 (SSU), Södkärsdammen 1 ex 4/6 (SSU). Det ger totalt 30 revir, det förefaller alltså som om det fortfarande finns fler löv- än gransångare vid Viken. Sommarens sista sång hördes på Vadskärsudden från 2 ex 5/7 (JN). Antal avtog sedan successivt, 5 ex i meståg Flatholmen 26/8 (MP) och 7 ex 1/9 på samma plats (MP).

Kungsfågel (3)

Den 22/1 1 ex Rödjeliden (JS, ML, MM), därefter några höstobsar; 9/10 3 ex vid Vadskärsudden och Mudderdammen (MP) samt 22/10 1 ex vid Torslandaviken (OW).

Grå flugsnappare (3)

Ytterst sparsamt noterad: Ardalsberget 21/5 (MP), dessutom 26/7 (DG) och 1/9 (BB) vid Torslandaviken.

Svartvit flugsnappare (2)

Svalad 1/8 och 30/8 med ett ex vardera (OW).

Skägges (7)

1/1-6/11

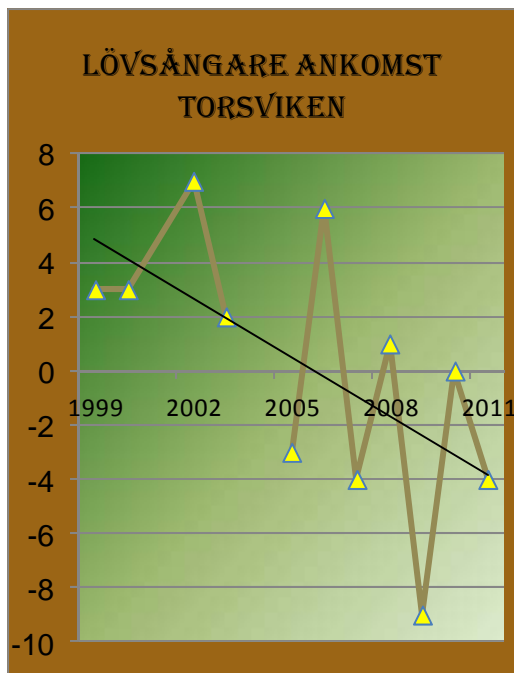
4-0-0 / 2-0-0 / 0-0-0 / 0-1-0

Detta år en sparsamt noterad, i januari vid Syrhåladammen med som mest 6 ex 13/1 klängde i vassviorna längs dammens bortre norra sida, 2 hanar + 3-4 honor (MO), även vid Mudderdammen med hane+2 honor 9/4 (MP, SSU) och 1 ex Vadskärsudden 18/4 landade innanför vadarstranden (MP). En höstobs 6/11 vid Syrhåladammen då 1-21-2 flög i västra delen av dammen hastigt förbi (IS).

Stjärtmes (1)

Vid Syrhåladammen 4 ex 22/1 (HB, NA). En radikal minskning från fjolårets 10 dagar.

Entita (1)

1 ex fanns vid Skeppstadsholmen 21/3 (PEH, JHA). Genom att denna tidigare superlokal lagts under Torslandaviken blev denna vik berikad med ytterligare två arter, varav entita var den ena. Entita har dock setts vid övriga *Viken* mellan 1-9 ggr/år sedan 2005, 2011 var ett magert undantag.

Talltita (1)

Den 24/9 1 ex i låga tallar på Vadskärsudden (OW). Andra fyndet vid Viken, sågs först 5/1 2004 vid Torsholmen (Unger, Svanberg, Andersson).

Svartmes (3)

Sedd vid tre tillfällen 2/10-18/11, bland annat 3 ex södra vallen på K-dammen 5/10 och 18/11 1 ex Rödjeliden (JS).

Blåmes (39)

2/1-31/12

2-3-5 / 5-1-3 / 4-3-2 / 3-4-4

Sågs då och då i små grupper på några ex (medel 2 ex/obs) under första halvåret. Ingen häckning anmäld men sång 12/3 vid Syrhälakanal och Karholmen 2 ex vardera (SF). 19/6 fanns 5 nyutflugna vid Karholmen (MO). Den 1/8 minst 9 i skrappor

som de plundrade på frön, nedanför fågeltornet (SF). Den 4/10 10 fördosökande vid Södskärsdammen ((BR). Mudderdammen med 25 ex den 4/12 (JM). Medelvärde för obsar under andra halvåret var 5 ex/obs.

Talgoxe (44)

23/1-31/12

2-4-4 / 10-4-4 / 4-3-2 / 2-3-2

Vårsång vid Södskärsdammen 18/3 (SF), även 2 ex vid Golfbana och 2 ex Vadskär 10/4 (DG), 2 sjungande 19/4 (BB) vid Karholmen varifrån flera rapporter kom, en juv 1K vid Vadskärsudden 22/6 (MR). Höstens största antal var 6 ex vid Gamla flygfältet 30/9 (SF).

Trädkrypare (1)

1 ex fanns vid Skeppstadsholmen 21/3 (PEH, JHA). Genom att denna tidigare superlokal nu lagts under Torslandaviken blev *Viken* berikad med ytterligare två arter, varav trädkrypare var den ena. Genom åren har denna art setts i övriga *Viken* endast 5 dagar åren 2005 och 2009.

Törnskata (16)

7/5-4/9

0-0-0 / 0-5-3 / 1-6-1 / 0-0-0

Rivstart med 2 par vid Östra Renovadeponin som förstaobs 7/5 (BLD). Sågs sedan i maj-juni vid Gamla flygfältet vid upprepade tillfällen, med 2 hane + hona 27/5 (MP), den 3/8 varnande hona (SF). Även vid Risholmen 16/5 (BA) och senare hane Flatholmen 2/6 (SSU, den 15/8 en 1K vid Rörskär (BK). Hane också vid Rödjeliden 26/6 (MP). 1-2 ex sågs vid golfbanan 28-30/8 (IV). Rapport om 2 1K vid Torslandaviken (OW) avslutar året.

Varfågel (26)

2/1-31/12

2-1-0 / 4-0-0 / 0-0-4 / 3-4-8

Under årets första månader sågs 1 ex i området Mudderdammen-Risholmen. På höstens sågs först vid Gamla flygfältet på fågeltornskullen 16/9 (UU), därefter vid Flatholmen-Mudderdammen

men också ofta sedd vid flygfältet. Endast en gång rapporterad med 2 ex vid Torslandaviken (BB). Möjligen 2 revir i södra resp norra delen av området. Den 30/9 vid Gamla flygfältet satt i buske, var nere i gräset en gång tog antagligen en insekt satt sedan spanande i 15 minuter. Plötsligt ett vasst skri, duvorna upp, varfågeln landade framför mig - ingen rovfågel sågs men kan ha varit (SF). Den 4/11 Tog en gnagare i NV Mudderdammen (MP).

Nötskrika (3)

Noterad 10/4 Östra Renova (DG) och 16/4 Rödjeliden (MP) samt 20/7 ute på Vadskärsudden (MP). Har tidigare svalats 30 dagar 2002-2010 men aldrig i april. Från samma tid finns den rapporterad 1-7 dagar/år.

Skata (33)

2/1-7/12

3-4-3 / 4-4-2 / 4-2-1 / 1-4-1

Den 24/2 rapporteras 200 ex förbiflygande på morgonen vid Karholmen (CF). Den 24/2 15:15-16:00 räknades 77 skator som flög in till stora buskage nära Pumphuset på Karholmen, 12+36+24+5 (SF). Den 28/2 6:30-8:00 räknades 106 utflygande skator från nattkvarter i tät buskage, lämnade nattplats i buskar på Karholmen, 07:00 sågs de första i busktoppar, 07:04 sågs 15 ex, 07:08 25 ex, 07:14-07:18 lämnade 94 ex rakt norrut i några grupper med 20-30 ex, de flesta flög över Öckeröleden men några stannade i buskage söder om vägen. Kl 07:20 följde 5 ex, 07:30 flög 5 ex västerut över golfbana. Nattplatsen i bruk även 12/3 då de hördes i samma buskage väster om Pumphuset där de övernattar, 16:30 kom 20 ex in nästan i en följd (SF). Ingen häckning rapporterad detta år - fortfarande endast ett skatbo påträffat i hela området, Östra Renovadeponin 16/5 2006 (NA).

Kaja (30)

27/1-22/12

1-4-2 / 5-4-4 / 3-2-1 / 0-3-1

Kajan hör inte till de mest frekventa fågelarterna vid Viken, men ibland rapporteras 5-10 ex främst under våren - efter juni finns endast ett fåtal rapporter. Golfbanans välansade gräsmattor tycker

de om, inga rapporter om vad de hittar där men 4/2 40 ex (PEH, JHA) liksom 120 ex 24/2 (SF). Övriga förekomster med lite mer antal handlar troligen om flockar på väg till eller från nattkvarter: 24/2 17:00 60 ex åt Ö vid Hästholmskanalen (MP), 10/4 8:30 60 ex åt NO (DG), 16/9 18:30 60 ex åt SO (UU) och 9/11 15:45 cirka 150 ex, fördelade på flera flockar, flög mot SO (UU).

Råka (8)

25/3-23/10

0-0-1 / 3-0-0 / 0-0-0 / 4-0-0

Årets första en 2K som passerade Mudderdammen 25/3 (SF), därefter adult + 3 2K vid golfbanan 8/4 (SSU) samt 2 ex 22/4 på hög höjd sträckande mot O, sågs vid modellflygbanan (DLU). Sågs sedan med 2-5 ex 16-18/10 vid Mudderdammen, dessutom 2 åt SV 17/10 vid Mudderdammen (MO), samt 10 ex 23/10 (MP, MT). Medelvärde från 57 svalade obsar 1960-2011 blev för 38 obs under våren 4/4, av 19 höstobsar 19/10. Sedd 5-10 ggr/år sedan 2006, dessförinnan en stor raritet: så har inga råkor svalats 1980-1998.

Kråka (67)

1/1-31/12

7-5-8 / 8-9-11 / 4-2-2 / 3-6-2

En åretruntfågel som ibland samlas i lite större antal: minst 40 ex vid golfbanan 4/2 (PEH, JHA), 50 ex vid Gamla flygfältet 12/3 (SF) och 40 ex mitt i sommaren 26/7 (DG). Sång rapporteras 15/4 från Karholmsdammen/Vg (VA, PBE) men ingen rapport om häckning någonstans i området. Rapporterad från 21 lokaler, dock ej Östra Renova, Rödjeliden och Hästholmskanalen.

Svart kråka (7)

10/4-19/5

Först noterad 10/4 då 1 ex sträckte V vid Karholmsdammen Boh (DG), därefter 1 ex vid Vadarstranden från 11/5 Platt hjassa, kraftig krökt näbbbygg, ingen dolkliknande variant - kunde med andra ord inte se något som tydde på ung råka. Helsvart (JN), Den 12/5 satt 1 ex på en stolpe öster om Fågeltornet, tillsammans med vanliga kråkor på 3-4 andra stolpar. Den hade samma profil som kråkan på stolpen bredvid. Flög sedan upp

och satte sig i en björk (PEH, JHA). Den 16/5 1 ex tillsammans med vanlig grå, tycktes inte helt tillfreds med varandra, gråkråkan jagade bort den svarta (SF, BA).

Svart x grå kråka (1)

Den 11/5 1 ex. Helsvart förutom antydning till grått på bröstsidorna (TW).

Korp (19)

27/1-7/12

1-3-3 / 2-1-2 / 1-0-1 / 2-1-2

Den 27/1 fanns 4 ex tillsammans med kråkor och skator vid ett rådjurskadaver vid Karholmen (BB). För övrigt vanligen förbiflygande med 1-2 ex, dock 5 ex 22/6 vid Vadskärsudden (MRA, DK) och 6 ex 27/6 Karholmsdammen (NG). Den 4/10 4 ex vid Södskärsdammen (BR).

Stare (85)

4/2-20/12

20-3-5 / 14-9-14 / 3-3-1 / 8-3-2

Enstaka under servintern vid Golfbanan, lite fler när våren kom: 40 ex 1/4 (MT) och 50 ex 8/4 (SSU). Sågs senare vid Gamla flygfältet 35 ex 1/5 (MP) och 30 ex 25/5 (NA). Därefter blev det mer övernattningar, 50 ex vid Karholmen med mest 1K 5/6 8:30 (LA), 17/6 17:30 samma plats 260 ex (MP), 240 ex vid Södskärsdammen 18:40 (MP) och 500 ex Syrhåladammen 16/10 09:00 från nattkvist i vassen (OW). Den 18/10 fanns 1291 starrar vid 17:15-tiden, höll till på västra delen av golfbanan, fåglarna räknade i efterhand med stöd av foto (CF). Den 22/10 500 ex verkade sikta på nattvass i Syrhåladammen (JS). Sedan 25-40 svalade några gånger, årets sista 20/12 vid golfbanan (SF).

Gråsparv (6)

4 ex vid Småbåtshamnen 10/4 (DG) och en hane vid Gamla flygfältet 3/5 (MP) var vårens enda svalade obsar. Vid Mudderdammen fanns 2/9 4 ex (MP). Torslanda golfbana härbärgerade ibland gråsparvar, 9/7 2 ex (LN), 50 ex 26/8 (IV) och årets sista 4 ex 30/9 i vegetationen i kanten av golfbanan vid sväng mot modellflyget. Olika åldrar, ad och 1K (SF).

Pilfink (19)

10/4-20/11

0-0-0 / 2-0-5 / 3-1-5 / 2-1-0

Sågs med mycket få undantag i två delområden: 1) Rörskår vid Svalberget, en 1K sågs 28/6 (PL), 5 ex i befintliga rishögar 30/6 (MP). 2) Mudderdammen 8 ex 28/7 (DG), därefter vid flera tillfällen med som mest 29 ex 23/9 (MP) och de sista 2 ex 20/11 (MP). Dessutom 5 ex Småbåtshamn 26/7 (DG) och 10 ex Gamla flygfält 16/9 (UU).

Bofink (24)

12/3-11/12

0-0-2 / 8-4-5 / 1-0-2 / 1-0-1

Inga övervintrare men vid Karholmen 2 ex 12/3 (SF), detta blev sedan en av de lokaler där arten hördes sjunga, liksom vid Södskärsdammen och Vadskärsudden - inget överflöd av revir. Den 24/9 flög 20 ex förbi Flatholmen (MP) och 2/10 cirka 100 ex, flertalet sträckande över Torslandaviken (BB). Den 11/12 flög 2 ex förbi Flatholmen (BR).

Bergfink (7)

2/4-6/11

0-0-0 / 2-1-0 / 0-0-2 / 1-1-0

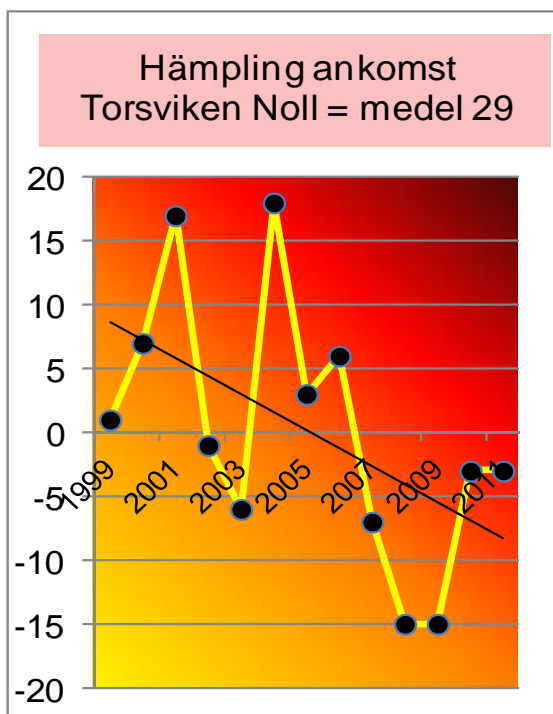
Sedd och svalad med 1-3 ex någon gång på direkt sträck, på sju olika lokaler.

Grönfink (57)

2/1-31/12

3-7-7 / 10-3-7 / 4-1-1 / 2-7-5

Närvarande året om men glesnar på sommaren och inga tecken på häckning inom området. Sågs vanligen enstaka eller i små grupper, medelobs var 5 ex och den största enskilda samlingen var 20 ex vid Flatholmen 1/9 (MP). Rapporteras från 15 olika lokaler utan att någon favoriseras särskilt, möjligen lite oftare vid Mudderdammen (11 besök av 76) och Flatholmen (9) av totalt 76. Sång hördes från 8 ex vid Karholmen 12/3 och 1 ex Syrhålakanalen 12/3 (SF), fortsatte till 20/6 då 1 ex satt i buske vid parkeringen och sjöng (VA, GA). Även 18/12 20 ex vid Karholmsdammens Bohusdel (BS).

Hämpling (73)

26/3-23/10

0-0-1 / 12-16-11 / 9-10-8 / 6-0-0

26/3 kom 26/3 flygande i östra kanten av muddret, landade i ett buskage, sjöng lite försiktigt - och försvann (JN). Medelvärdet av 13 årens ankomster är 28 mars även om tider växlar stort, ingen tydlig trend. Sång från 17/4 Gamla flygfältet (MP) men också senare på andra platser, Rödjeliden 3/5 (UU), Vadskärsudden 8/5 (DG, BL) och Södskärsdamm 12/5 (MP). Ytterligare sångrapporter från Gamla flygfältet men inget mer handfast tecken på häckning. Däremot sågs ad + 2 ungar vid Södskärsdammen 19/6 (BS) och hane som letade mat sågs vid samma tid söder om backsvaleberget 23/6 (GS, BA, JH). Senare på hösten fanns många hämplingar vid Mudderdammen, skattat antal 100 ex 28/7 (DG), men också vid Gamla flygfältet 26/8 5 ex 1K (SF). Mudderdammen med 15 1K-fåglar 30/9 i NV hörnet (SF). Den sista för säsongen flög över golfbanan 23/10 - endast en gång har en hämpling svalats senare här, 6/11 2008 (Ulf Lindell)

Steglits (39)

5/4-11/12

0-0-0 / 2-5-2 / 8-8-3 / 5-5-1

Våren innebar ett fåtal ensamma steglitsor, på sommaren sågs 2-3 ex vid Vadskärsudden 7-20/7, sång hördes någonstans 8/7 (OW), enda noterade sången under året. Den 20/7 rapporteras 2 ad med 3 1K vid Vadskärsudden (MP). Senare i augusti ökar antalet, arten ses vid Torslanda golfbana och Gamla flygfältet 11/9 cirka 40 ex varav flera juvenila ex födosökande vid modellflygfältet (UU). Den 30/9 ses vid Gamla flygfältet dels flock med 11 ex varav 5 1k ofta i kardborrar, dels 6 ad som troligen var en annan flock (SF). Senare på hösten blev det Flatholmen som gällde med som mest 100 ex 17/11 (BA, BN). Den 11/12 satt 9 ex och drack vatten på vägen vid Torsholmen (BR).

Grönsiska (4)

Knappast sedd här alls: 2 ex vid Vadarstranden 23/6 (AR), 10 ex sträckte förbi 2/10 (BB) och därmed två observationer av ensamma fåglar i juli och september.

Vinterhämpling (13)

23/1-11/12

1-0-0 / 2-0-0 / 0-0-0 / 5-2-3

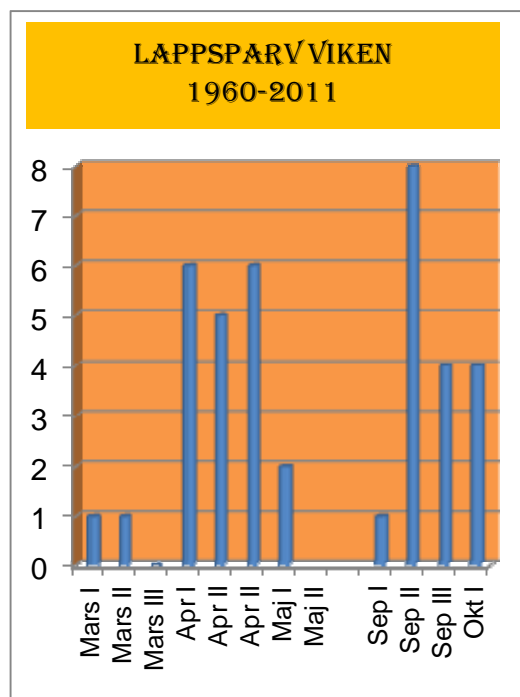
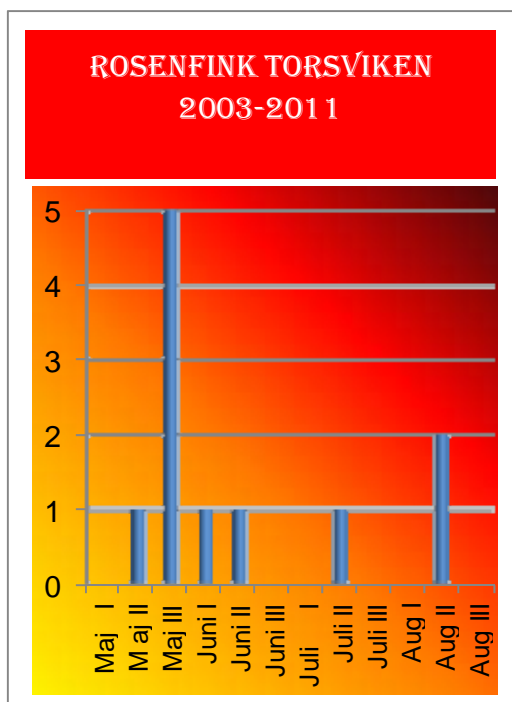
Vid Risholmen NO om containerupplaget sågs 7 ex 23/1 (MP). Också några aprilobsar men sedan blev det senhösten som var vinterhämplingens. Mellan 9/10 och 19/11 sågs arten vid Mudderdammen, 5-25 men 17/10 132 ex i en flock (räknade på bild). Troligen totalt över 140-150 individer. Den stora flocken höll till vid den södra vallen. Några enskilda fåglar lite varstans längs med stenvallarna (MP). Några observationer av 2 ex vid Hästholmskanalen 4/12 och 11/12 (MP, EF,

Gråsiska (68)

30/1-31/12

1-4-6 / 7-9-11 / 8-3-0 / 2-8-9

Vid Mudderdammen 15-20 ex fram till och med mars, sedan försvann de härifrån. Sedan enstaka

sjungande, först 2 ex Gamla flygfältet 10/4 (OW), 1/6 1 ex sjöng vid Mudderdammen (JM) och 19/6 sjungande Karholmen (MO). Enda lokal där de sågs mer permanent var Vadskärsudden, 27/4-20/7 rapporterad sjungande, den 16/5 fanns 4 ex spelflygande dels ute på udden, dels vid parkeringen (SF). Åter vid Mudderdammen från 17/11 då 20 ex i nordvästra delarna (HH). Sågs även med 30 ex vid Småbåtshamn 11/12 (BR).

Mindre korsnäbb (4)

Förbiflygande några ex 12-13/3 (MP), flög 8 ex runt vid Karholmen och kommunicerade ivrigt (MP). En sågs även 5/11 vid Torslandaviken (LN).

Rosenfink (1)

En sjungande fågel vid Gamla flygfältet 18/6 7:20-9:15 (GG). Sedan 2008 svalad 1-4 dagar/år, dessförinnan vart tredje år, sammanlagt 11 dagar 2003-2011. Av dessa har 7 dagar infallit mellan 18/5-3/6.

Domherre (8)

22/1-4/12

1-1-1 / 0-0-0 / 0-0-0 / 2-2-1

Uteslutande vinterfågel vid Viken, 1-2 ex under årets första månader och 1-5 ex mot slutet av året;

som mest 5 ex 12/11 (OBW, KW). En art med splittrad förekomst vid Viken, svalad 1-3 dagar/år 2000-2004 och 2007-2009 och så plötsligt 10 dagar 2010.

Stenknäck (2)

Karholmen 2 ex 19/4 på norra sidan intill Pumphuset (MO) och 1 ex flygande förbi Gamla flygfältet 28/6 (MP) är årets enda svalade obsar. Totalt svalad 20 dagar 1986-2011, inte sedd varje år. Senast skedde detta 20/8 2009 (Magnus Persson).

Lappsparv (5)

Samtliga årets observationer vid Mudderdammen 9/4 (MP), på hösten 15/9 och 5-10/0, i samtliga fall en individ (MP). Arten har svalats 38 dagar 1960-2011, främst på våren 21 dagar 19/3-4/5, medeldatum 14/4. Höstens rapporter finns mellan 9/9 och 9/10 och har medeldatum 22/9.

Snösparv (6)

9/4-8/11

Den 16/1 flög 6 ex tätt efter östra strandkanten vid Risholmen, drog mot S (MP). 1-4 ex vid Mudderdammen 24-26/3 (MP, SSU, LR). Mudderdammen 8 ex 7/11 cirklade några varv runt Muddret för att slutligen dra iväg över Karholmsdammen (HT).

Gulsparv (41)

22/1-12/11

1-1-0 / 5-9-10 / 7-2-2 / 2-2-0

Vid Syrhålakanalen i träd vid Ö brofästet sågs 24/2 årets största flock gulsparv vid Viken, 9 ex (MP). Under våren sjöng gulsparv vid Ardalsberget, Gamla flygfältet, Rödjeliden, Östra Renova men fr a vid Vadskärsudden 27/4-21/6, där också en orolig hona höll till i buskage på östra kanten 16/5 (SF) och adult med 2 1K sågs 20/7 (MP). Även vid Gamla flygfältet sågs 3 1K-fåglar 16/7 (MP), där hade under våren sång förekommit 3-19/5. Den 30/9 fanns 30/9 ett oroligt par med 2 oroliga 1K-fåglar (SF). Häckning konstaterades senast 2007 Vadskärsudden (Magnus Persson).

Ortolansparv (1)

Den 18/8 passerade 1 ex, Hörde först lock, men kunde inte hitta till början. Återkom efter ca 5 min och flög från N rakt mot S över Flatholmen flitigt lockande hela tiden i fint medljus. Vände över Ris-

holmen mot O och tappades (MP). Sjätte fyndet vid *Viken*, tre av fynden vid Mudderdammen och samtliga har befunnit sig inom intervall 12/8-15/9.

Sävsparrv (100)

2/1-7/12

3-0-10 / 19-16-14 / 10-5-10 / 14-4-1

Några januariobsar gjordes, bland annat 4 ex 22/1, upptäckte dom nära inpå, oskygga, prioriterade födosök (MP). Det var vid Mudderdammen där också vårens två första återvändare sågs 12/3 (SF), dagen därpå 7 ex (MT). Sång från 2 hanar där 19/3 (MP). En summering av sjungande hanar ger 20 möjliga revir: Flatholmen 9/4 (MP), 2 Gamla flygfältet 1/4 (MP), 3 Karholmen 27/4 (JN), 2 Mudderdamm 29/4 (MP), Småbåtshamn 10/4 (DG), 3 Syrhåladamm 5/6 (SSU), 3 Syrhålakanal 5/6 (MP), 2 Södskärsdamm 5/6 (MP), Torstlanda golf 10/4 (DG), Vadarstrand 7/5 (JN), Vadskärsudde 16/4 (MP). Denna lite haltande sammanfattning får gälla tills en totalinventering av Vikens sångfåglar genomförs vid lämpligt tillfälle. Häckning